

Länsstyrelsen
Skåne

Inventering av strandängsfåglar

Sammanställning av resultat för västra Skåne och Vombsänkan
2012

Titel: Inventering av strandängsfåglar –
Sammanställning av resultat för
västra Skåne och Vombsänkan 2012

Utgiven av: Länsstyrelsen Skåne

Författare: Martin Green

Beställning: Länsstyrelsen Skåne
Miljöavdelningen
205 15 Malmö
Telefon 010-224 10 00

Copyright: Länsstyrelsen Skåne

Diarienummer: 502-24100-11

ISBN: 978-91-7675-043-8

Rapportnummer: 2016:11

Layout: Länsstyrelsen Skåne, Kristian
Nilsson

Tryckeri,
upplaga: Länsstyrelsen Skåne, 25 ex

Tryckår: 2016

Omslagsbild: Gulärla på Vombs ängar, fotograf
Kristian Nilsson

Förord

Strandängsfåglar har inventerats i Skåne inom den regionala miljöövervakningen 2002, 2007 och senast 2012. Syftet med inventeringarna har varit att över tid följa de individuella fågelarternas antal och genom det också få kunskap om strandängarnas miljötillstånd. Genom återkommande inventeringar har trender över tid kunnat följas. För vadarfåglarna har trenden över lång tid varit bekymmersam med minskande antal fåglar. Strandängarna har historiskt kraftigt minskat i utbredning och areal. Numera är stora delar av kvarvarande strandängar i Skåne naturreservat. Bevarandet av de sista strandängarna och strandängsfåglarna är en viktig del i att uppnå miljömålen Ett rikt odlingslandskap och Ett rikt växt- och djurliv.

Inventeringen ingår som en del i ett projekt där det förutom i Skåne också har genomförts inventeringar i Blekinge, Gotland, Blekinge, Halland, Kristianstads vattenrike och Västra Götaland. Genom att gemensamt utvärdera dessa inventeringar kommer miljötillståndet för strandängar och strandängsfåglar att kunna följas för södra Sverige.

Jeanette Schlaucher

Chef för miljöstrategiska enheten

Innehållsförteckning

INLEDNING	6
METODER	7
Urval av lokaler	7
Fågelinventeringen 2012	8
BEDÖMNING AV BETESTRYCK.....	12
RESULTAT OCH DISKUSSION.....	12
Hävd 2012.....	12
STRANDÄNGSFÅGLARNA UNDER 2012.....	12
Havsstrandängar	12
Inlandsstrandängar	14
JÄMFÖRELSE MED TIDIGARE INVENTERINGAR.....	15
Generellt	15
Vadare - generellt.....	16
Vadare - artgenomgång	21
SAMMANFATTNING OCH SLUTORD	32
TACK.....	35
LITTERATUR	35
BILAGA 1. PAR AV UTVALDA SIMÄNDER, VADARE, MÅSAR, TÄRNOR OCH GULÄRLA PÅ HAVSSTRANDÄNGAR I VÄSTRA SKÅNE 2012.....	38
BILAGA 2. PAR AV UTVALDA SIMÄNDER, VADARE, MÅSAR, TÄRNOR OCH GULÄRLA PÅ INVENTERADE INLANDSSTRANDÄNGAR I VÄSTRA SKÅNE 2012.....	39
BILAGA 3. HÄCKANDE FÅGLAR PÅ HAVSSTRANDÄNGARNA I VÄSTRA SKÅNE 2012.....	40
Rönne, Höganäs kommun.....	40
Farhult, Höganäs kommun.....	40
Jonstorp – Farhult, Höganäs kommun	41
Flygeltofta ängar – Saxåns mynning, Landskrona kommun	42
Mellersta och Södra Lundåkrabukten, Kävlinge kommun	42
Salviken, Kävlinge kommun.....	43
Löddeåns mynning – Vikhög, Lomma och Kävlinge kommun.....	44
Tågarps hed och Alnarps fälad, Burlövs och Lomma kommuner	45
Bunkeflo strandängar, Malmö kommun.....	46
Dyner, Malmö kommun	47
Tygelsjö strandängar, Malmö kommun.....	48
Gässie strandängar, Vellinge kommun	48
Eskilstorps holmar, Vellinge kommun	50
Eskilstorps ängar, Vellinge kommun.....	51
Vellinge ängar, Vellinge kommun.....	52
Inre Foteviken, Vellinge kommun	53
Lilla Hammars näs, Vellinge kommun	55
Höllviken öster, Vellinge kommun.....	56

Inre Höllviken, Vellinge kommun	57
Knösen, Vellinge kommun	58
Skånörs revlar, Vellinge kommun.....	59
Norra Flommen, Vellinge kommun	60
Södra Flommen, Vellinge kommun.....	61
Måkläppen, Vellinge kommun	61
Ängsnäset och Stenudden, Vellinge kommun.....	63
Fredshög, Vellinge kommun	64
BILAGA 4. HÄCKANDE FÅGLAR PÅ UTVALDA INLANDSSTRANDÄNGAR I	
VÄSTRA SKÅNE 2012.....	66
Sjötörps ängar, Lunds kommun.....	66
Vombsjöns västra ängar, Lunds kommun	66
Vombs ängar, norra delen, Lunds kommun	67
Vombs ängar, södra delen, Lunds kommun.....	67
Hemmestorps mölla - N. Henriksdal, Sjöbo kommun.....	67
Karups ängar, Sjöbo kommun	68

Inledning

Havsstrandängarna längs västra Skånes kust inventerades under 2012, som en direkt uppföljning av motsvarande inventeringar genomförda 2002 (Flodin & Grahn 2003) och 2007 (Flodin m.fl. 2008). I och med 2012 års inventering ingår strandängsinventeringarna i Skåne tillsammans med liknande inventeringar i andra län i ett s.k. *Gemensamt Delprogram*. I det *Gemensamma Delprogrammet för övervakning av strandängsfåglar* ingår idag förutom Skåne län, även Västra Götalands län, Hallands län, Kalmar län, Gotlands län och Östergötlands län. Detta innebär att inventeringarna i samtliga ingående län är samordnade i tid när det gäller större insatser (såsom när ambitionen är att inventera alla länets strandängar under ett enskilt år), när det gäller metodik (även om visst spelrum ges för variation mellan länen så länge data ändå kan utvärderas gemensamt), att alla län genomför någon form av årliga insatser så att trender med årlig upplösning kan beräknas för enskilda arter och att alla län inventerar samma fågelarter.

Genom det *Gemensamma Delprogrammet* uppnås nära nog full täckning av de svenska havsstrandängarna, men än så länge ingår endast en mindre del av landets inlandsstrandängar. I västra Skåne inventerades 2012 även ett antal områden inom sist nämnda kategori, främst längs Klingavälsån men även ett mindre område vid västra änden av Krankesjön. Även resultaten från sistnämnda områden 2012 redovisas i denna rapport tillsammans med den heltäckande inventeringen av havsstrandängarna längs Skånes västkust 2012.

Samtliga inventeringar inom det *Gemensamma Delprogrammet* 2012, inklusive inventering av havs- och inlandsstrandängar i östra Skåne 2012, vilka ej redovisas i denna rapport, samt i övriga ingående län, redovisas och utvärderas samlat i annan rapport.

Strandängar har generellt stora kultur- och naturvärden, bl.a. som viktiga häcknings- och rastplatser för änder och vadarfåglar. Ofta hyser strandängarna ett flertal rödlistade arter. För att skydda de stora värdena är många strandängar i Skåne naturreservat och i flera fall också så kallade Ramsarområden, viktiga områden enligt den internationella våtmarkskonventionen. Många strandängar är också Natura 2000-områden, och ingår därmed i EU:s nät av skyddade områden. Strandängsfåglar ingår numera som en obligatorisk del av *Uppföljningen av Skyddade områden* (Haglund 2010). Man kan också se inventeringarna som en del i uppföljningen av miljömålen. Exempelvis skulle antalet häckande par av vadare kunna användas som ett slags indikator för hur väl man når de nationella miljökvalitetsmålen ”Hav i balans, levande kust och skärgård” och ”Ett rikt odlingslandskap”. En stor del av ängsarealen har också under senare år berörts av någon form av miljöersättning, avsedd att garantera att ängarna hävdas. Det är därför viktigt att regelbundet följa utvecklingen på ängarna för att kunna anpassa skötseln och rapportera om tillståndet.

Genom de inventeringar som länsstyrelsen i Skåne genomförde tillsammans med ideella ornitologer under 2002 och 2007 fick vi de första helhetsbilderna av tillståndet och de häckande fåglarnas trender utmed hela Skånes västkust. 2012 års upprepning av dessa inventeringar är en fortsatt heltäckande uppföljning av tillståndet på havsstrandängarna i väster. Genom 2012 års inventering av ängarna kring Klingavälsån ges också en första helhetsbild över detta områdes fågelvärden. Något som självklart kan användas för framtida uppföljning av dessa delar.

Metoder

Urval av lokaler

De inventerade havsstrandängarnas läge visas översiktligt i figur 1.

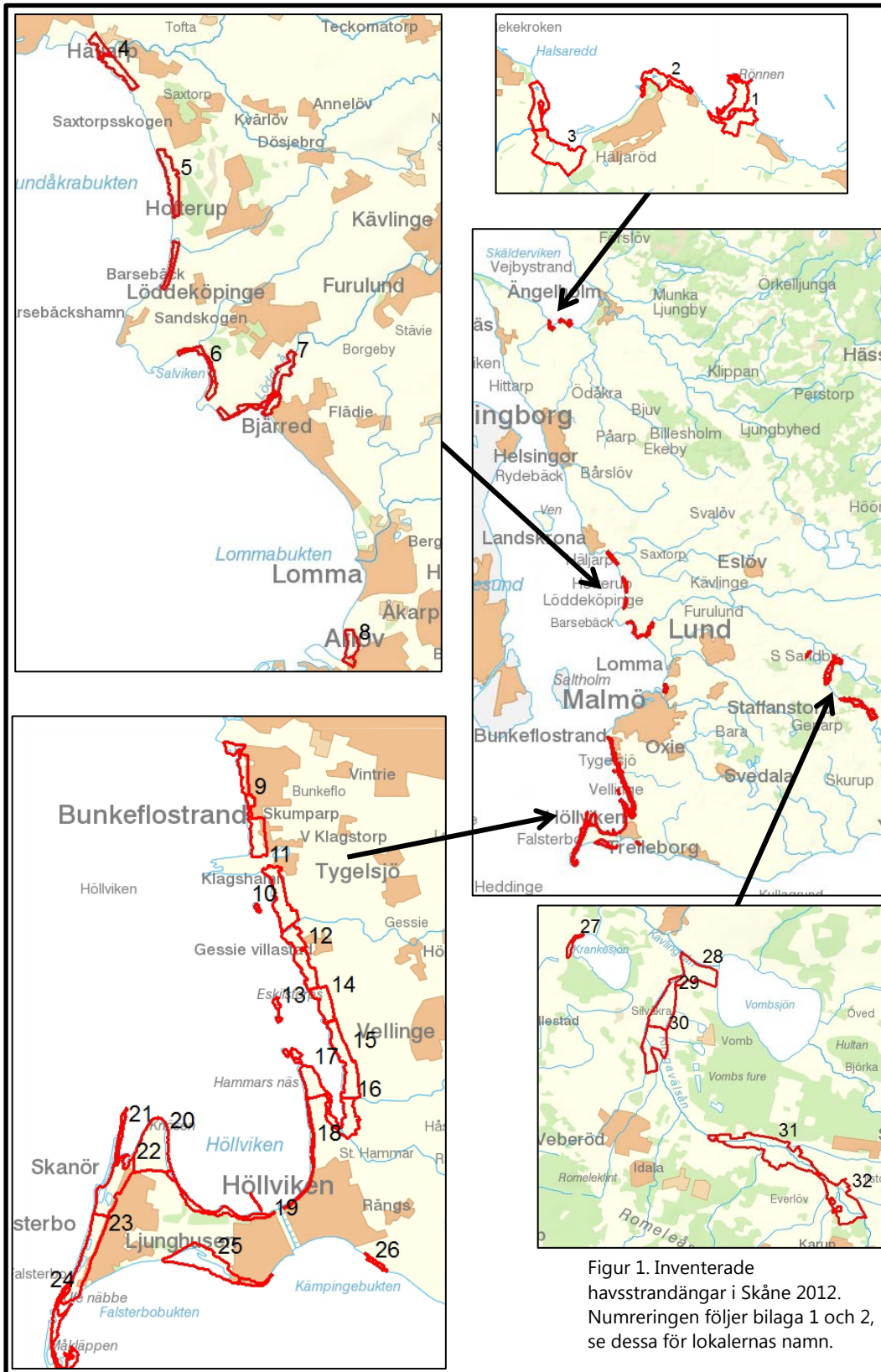
Längs den skånska västkusten inventerades samma lokaler som under 2002 och 2007. Detta innebär en fullständig täckning av samtliga större strandängsområden längs kusten från Skälderviken i norr ner till Falsterbonäset i söder. Inventeringsområdena från Lommabukten och söderut sammanfaller med de inventeringar som genomfördes i slutet av 1990-talet i samband med utredningarna kring Öresundsbron (Jönsson 1997, 2000). Det finns ytterligare ett antal smärre strandängar utmed Öresund och i Skälderviken (t.ex. vid Mölle), men antalet änder och vadare som häckar där är marginellt jämfört med de inventerade lokalerna. Precis som under 2002 och 2007 ingår ett antal områden i sydvästligaste Skåne som inte är strandängar i egentlig mening. Dessa är Måkläppen, Eskilstorps holmar och Dynan, i samtliga fall sandöar med mer eller mindre etablerad vegetation. På samma sätt ingår även de sandrevlar som ligger utanför de egentliga ängarna vid Lundåkrabukten. Alla dessa delar har, åtminstone historiskt sett, hyst en del vadare och viktiga bestånd av måsar och tärnor och har därför inkluderats i sammanställningen precis som tidigare. Nytt för 2012 är att även ett antal områden med inlandsängar inventerades. Detta gällde ett mindre område vid Krankesjön (Sjötorps ängar) samt hela Klingavälsåns dalgång från Vombsjöns västra ängar i norr ner till Karups ängar i söder.

Inventeringen 2012 är alltså, precis som motsvarande inventeringar 2002 och 2007, att betrakta som heltäckande vad gäller fågellivet på havsstrandängarna i västra Skåne. Sammanlagt inventerades 21,1 km² havsstrandängar och 6,8 km² inlandsstrandängar i västra Skåne 2012, totalt 27,9 km². I Skåne har strandängarna i Vellinge kommun inventerats årligen sedan 1997, och från de delar som är fågelskyddsområden finns inventeringsdata sedan 1988. Även från en del andra områden finns inventeringar som täcker enskilda år eller längre perioder. Exempelvis har Tågarps hed-Alnarps fälad inventerats årligen sedan 1993 i Fågelskydd Spillepens regi och Löddeåns mynning, Salviken samt södra och mellersta Lundåkrabukten har inventerats årligen sedan 2007 och under spridda år dessförinnan i privat regi.

Fågelinventeringen 2012

Genom starten av det *Gemensamma Delprogrammet* inventerades detta år samtliga vatten- och våtmarksanknutna arter i de aktuella områdena. I denna rapport rapporteras dock resultaten med samma avgränsningar när det gäller arturval som användes vid de tidigare inventeringarna 2002 och 2007. Detta för att inga jämförelser av förändringar är möjliga för arter som inte ingått i tidigare inventeringar. Data för dessa arter sparas istället för kommande analyser, då upprepade inventeringar gjorts även för dessa, samt för att ingå i den gemensamma utvärderingen av alla inventeringar inom delprogrammet (se ovan). Därmed redovisas här inventeringsresultaten för några mindre talrika simänder (bläsand, snatterand, stjärtand, skedand och åрта), samtliga vadararter, de mindre måsarterna, tärnor samt sydlig gulärta. Förekomsten av predatorer på ängarna skulle också bokföras i inventerade områden 2012, men även om rapporter har inkommit från huvuddelen av områdena så saknas ännu betydande delar. Därför ges ingen detaljerad redovisning av predatorsobservationerna i denna rapport. Noterad predatorförekomst 2012 behandlas istället översiktligt.

Samma inventeringsmetod som redan använts, med mindre regionala variationer, i de flesta andra fågelinventeringar på strandängar i Sverige och vid tidigare inventeringar i Skåne användes också under 2012. Det är en förenklad variant av den så kallade revirkarteringsmetoden (Svensson 1976, Naturvårdsverket 1978), för vissa arter kompletterat med räkning av bon och par. Fördelen med metoden är att den ger ett tillfredsställande resultat även med en förhållandevis liten arbetsinsats samtidigt som den ger ett direkt mått på det absoluta antalet par i ett område.

I korthet innebär metoden att man besöker samtliga områden minst tre gånger under perioden 15 april till 15 juni. Vid varje besök noteras alla observationer av inventeringsarterna på en fältkarta, med olika symboler för olika beteenden, bofynd och så vidare. Flockar som utgörs av uppenbart rastande fåglar bokförs inte (det gäller alltså att skilja på t.ex. nordliga och sydliga kärrsnäppor och större strandpipare!). Vid första besöken letar man också aktivt efter ruvande fåglar (i första hand tofsvipa, men även skärfläcka och strandskata, som är ganska lätta att se på håll). Resultatet sammanställs artvis på kartor, och utvärderas efter givna regler (se längre ner). Från antalet sedda individer får man också en användbar skattning av antalet par vilket används som stöd i utvärderingen för vissa arter där revirkartering i egentlig mening fungerar mindre bra. Särskilt viktigt är detta vid täta förekomster av exempelvis rödbena. För ändernas del är det par, ensamma hanar och honor, ungpullar och flockar om två till fem hanar som ska bokföras enligt parräkningsmetoden (Naturvårdsverket 1978). För måsar och tärnor noteras bon eller fåglar som genom beteendet (främst varning) indikerar häckning.

I praktiken har det både i Skåne och i andra län blivit en relativt stor variation i inventeringens utförande, bl. a beroende på att enskilda lokaler ingår i längre tidsserier med årliga inventeringar och/eller att specialstudier genomförts på vissa lokaler. Detta innebär att antalet besök per område inte varit detsamma för alla områden. Istället har detta varierat mellan tre och tio. I regel har tre huvudbesök genomförts vilka sedan kompletterats med extrabesök för att utreda täta förekomster eller för att räkna bon av arter såsom skärfläcka och tofsvipa. Under 2012 besöktes varje havstrandängsområde i medeltal vid 3,9 tillfällen. Denna heterogenitet i inventeringsinsats fanns även under 2002 och 2007 års inventeringar. Vi menar att detta innebär att metodiken ej är strikt jämförbar mellan områden (antalet besök varierar mellan områden), men att det inom områden är samma metod som använts 2002, 2007 och 2012 (antalet besök varierar inte på samma sätt inom områden mellan år), vilket i sin tur bör innebära att resultaten av förändringar är jämförbara, vilket är inventeringens huvudsyfte. Samtliga inlandsstrandängsområden inventerades vid tre tillfällen 2012.

Vid utvärdering av antalet revir har följt följande kriterier använts:

Änder: Observationer av par, ensamma hanar eller honor gjorda under främst besök 2 (mitten av maj) har ansetts som häckande par. Observationer gjorda enbart under besök 1 skulle mycket väl kunna utgöras av fåglar på flyttning och har därför inte tagits med. På samma sätt kan observationer av hanar gjorda enbart under besök 3 utgöras av fåglar som redan lämnat häckningsplatsen. Observationer gjorda enbart under dessa perioder har därför inte ansetts som grund för att bedöma förekomst av häckande par.

Skärfläcka, Tofsvipa: Utvärderingen baseras på funna bon, kullar och/eller varnande adulta fåglar. I regel innebär detta att siffran som presenteras motsvarar maxantalet funna bon vid ett enskilt tillfälle eller det maximala antalet sedda ungpullar och varnande föräldrar vid ett enskilt tillfälle.

Rödbena: Vid glesa förekomster regelrätt revirkartering där två observationer krävs för att anse att det finns ett revir av arten i fråga, vid täta förekomster baseras utvärderingen på totalantalet adulter sedda under besök 2 eller 3. Fynd av bo, ungar eller kraftigt varnande par vid ett inventeringstillfälle har också räknats som par.

Strandskata, Större strandpipare, Storspov: Regelrätt revirkartering, där två observationer krävs för att anse att det finns ett revir av arten i fråga. I många fall har detta kompletterats med boräkning. Fynd av bo, ungar eller kraftigt varnande par vid ett inventeringstillfälle har också räknats som par.

Kärrensäppa: Samtliga lokaler med kärrensäppor har förvisso specialstuderats, men antalet par som använts för trendberäkningar över längre tid är de som registrerats inom de ordinarie besöken inom Falsterbo fågelstations årliga inventeringar och som utvärderats inom den regelrätta revirkarteringen. Antalet par som registretas vid specialstudierna, oftast baserat på antalet funna bon, anges också för 2012 men ingår inte i trendberäkningarna.

Måsar och tärnor: Boräkning eller observationer av kraftigt varnande fåglar skilda från noterade bon.

Sydlig Gulärsla: Regelrätt revirkartering där två observationer krävs för att anse att det finns ett revir av arten i fråga. Fynd av bo, ungar eller kraftigt varnande par vid ett inventeringstillfälle har också räknats som par.

Bedömning av betetryck

Betetrycket inför häckningssäsongen skulle 2012 klassas enligt samma fyrgradiga skala som användes vid inventeringen 2002 och 2007 (Naturvårdsverket 1987, Flodin & Grahn 2003, Flodin m.fl. 2008).

Hävdklassning enligt denna metodik utfördes i ett antal områden men hanns ej med i samtliga områden. Därför redovisas här en endast översiktlig bedömning av läget i korta ordalag.

Resultat och diskussion

Hävd 2012

Inga markanta förändringar av hävdläget noterades på havsstrandängarna mellan 2002 och 2007. I huvuddelen av de bedömda områdena var situationen mycket lika den som rådde 2007 (se Flodin m.fl. 2008), vilket innebär att områdena i regel var väl-måttligt hävdade. Vid Farhult, Skälderviken hade aktiva röjningsinsatser genomförts under föregående vinter vilket innebär att detta lilla område var väl hävdad 2012 jämfört med svagt hävdad 2007. Flygeltofta ängar var 2012 sämre hävdad än tidigare och utvecklingen i det området har successivt försämrats under de senaste tio åren från väl-måttligt hävdad till måttligt-svagt hävdad. En marginellt svagare hävd noterades i övrigt på huvuddelen av ängarna norr om Malmö, men knappast på ett sätt som är av betydelse. Söder om Malmö var situation 2012 i stort oförändrad med fortsatt alltför hård hävd (låg vegetation) främst på Vellinge ängar.

Inventerade inlandsängar var i stort måttligt-svagt hävdade inför 2012.

Strandängsfåglarna under 2012

Havsstrandängar

På de skånska havsstrandängarna i väster noterades 1813 par av 20 olika arter (inom givet arturval). Dessa fördelades på 40 par änder av tre arter, 1350 par vadare av tio arter, 384 par måsar och tärnor av sex arter samt 39 par sydlig gulärsla. Resultatet för alla inventerade arter uppdelat per lokal redovisas i bilaga 3.

Simänder som noterades var skedand 22 par, snatterand 17 par och stjärtand 1 par. Inte ett enda par årta eller bläsand bokfördes 2012. Skärfläckan var den talrikaste vadaren med 567 par, följd av tofsvipa (275 par), rödbena (221 par) och strandskata (199 par). De fyra talrikaste arterna utgjorde 93 % av samtliga par vadare längs västkusten. Silvertärna (199 par), småtärna (92 par) och fiskmås (56 par) var de talrikaste tärnorna och måsarna.

Fem områden hyste samtliga mer än 100 par av inventerade arter. Dessa var Lilla Hammars näs (408 par), Norra Flommen (266 par), södra och mellersta Lundåkrabukten (225 par), Eskilstorps holmar (132 par) samt Löddeåns mynning-Vikhög (132 par). Dessa områden tillsammans stod därmed för 64 % av antalet par av de utvalda arterna 2012.

För de utvalda andarterna var Lilla Hammars näs (10 par), Inre Foteviken (8 par) och Löddeåns mynning-Vikhög (7 par) de viktigaste områdena.

Tittar vi på antalet par av vadare blir listan på de fem viktigaste områdena 2012 väldigt lik motsvarande för antalet par av samtliga arter även om den inbördes ordningen kastades om något. Av vadare fanns flest par vid Norra Flommen (253 par), följt av Lilla Hammars näs (194 par), södra och mellersta Lundåkrabukten (180 par), Löddeåns mynning-Vikhög (108 par) och Rönnen (66 par). I flertalet fall bestod en stor andel av antalet vadarpar i dessa områden av kolonier med skärfläckor. Undantar vi skärfläckorna och tittar enbart på antalet vadarpar av övriga arter får vi följande lista över de viktigaste områdena för vadare 2012. Löddeåns mynning-Vikhög var det område som hyste flest vadarpar (103 par) följt av Lilla Hammars näs (79 par), Salviken (61 par), Vellinge ängar (53 par) och södra och mellersta Lundåkrabukten (48 par).

För måsar och tärnor stod Lilla Hammars näs (204 par) i en klass för sig, med Eskilstorps holmar (82 par) och södra och mellersta Lundåkrabukten (39 par) som andra viktiga områden. Enda området med ett större antal sydliga gulärlor var Löddeåns mynning-Vikhög med 17 par.

Rapporter om observerade predatorer har inkommit från 19 av havssträndängsområdena. Predatorer av olika slag observerades vid samtliga besök i samtliga dessa områden. Inte helt oväntat utgjordes huvuddelen av de sedda predatorerna av fåglar.

Talrikast och mest väl spridda var kråkfågarna (kråka, kaja, råka, korp och skata här uppräknade från talrikast till fåtaligast). Kråkfåglar observerades i varierande antal i samtliga områden. Högst tätheter av kråkfåglar noterades på Bunkeflo strandängar, Tygelsjö ängar, i södra och mellersta Lundåkrabukten samt på Tågarps hed-Alnarps fälad. I samtliga fall noterades tätheter på 0.5-1.6 individer per ha och besök. Lågst tätheter återfanns på Ängsnäset och vid Södra Flommen, i båda fallen var de observerade tätheterna lägre än 0.1 individer per ha och besök.

Måsar och trutar utgjorde den näst talrikaste gruppen av sedda potentiella predatorer. Dessa förekom dock i regel i betydligt lägre tätheter än kråkfåglarna och många gånger handlade det snarast om vilande trutar på revlar i områdenas ytterkanter. Detta till skillnad från kråkfåglarna där det företrädesvis handlade om födosökande fåglar.

Rovfåglar noterades i över hälften av områdena i samband med inventerandet. Talrikast var brun kärrhök, glada, tornfalk och ormvårk som förekom regelbundet i flera områden, men även enstaka individer av havsörn, sparvhök och pilgrimsfalk observerades. Jorduggla noterades i tre områden.

Däggdjur eller spår av däggdjur sågs i fem områden. Huvudsakligen rörde det sig om rödräv (4), men spår av grävling noterades även. Fyra av fem däggdjursnoteringar gjordes i Foteviken-Falsterboområdet.

Inlandsstrandängar

På de inlandsstrandängar som inventerades 2012 återfanns totalt 292 par av de utvalda arterna. Av dessa var 10 par änder (2 par snatterand, 5 par skedand och 3 par årta), 209 par vadare av åtta arter, 19 par måsar och tärnor samt 54 par sydlig gulärta. Totalresultatet per område redovisas i bilaga 2 nedan samt i bilaga 4.

De viktigaste områdena generellt sett samt för häckande vadare var norra delen av Vombs ängar samt Vombsjöns västra ängar med totalt 96 resp. 87 par av alla utvalda arter och med 74 resp. 62 par vadare vardera. Övriga områden höll allmänt sett relativt få par av de arter som är i fokus här även om det kan noteras att i jämförelse med havsstrandängarna ovan så noterades oväntat många par av sydlig gulärta i flera områden.

Även på och kring inlandsängarna noterades predatorer i samtliga områden och även här utgjordes majoriteten av de observerade individerna av kråkfåglar. Rovfåglarna var talrikare här än ute längs kusten och särskilt glada och ormvårk förekom i anslutning till samtliga områden vid varje besök. Havsörn, brun kärrhök, tornfalk, lärkfalk, stenfalk och jorduggla noterades även. Måsar och trutar var betydligt fåtaligare än ute vid kusten, men istället förekom vit stork och tranor på inlandsängarna, arter som också kan tänkas ta ägg och ungar av vadare. Av däggdjur sågs både rödräv och vildsvin på inlandsängarna.

Jämförelser med tidigare inventeringar

Generellt

I tabell 1 jämförs resultatet från havsstrandängarna 2012 med tidigare heltäckande inventeringar för samtliga inventerade arter. I bilaga 3 görs jämförelser med samtliga tidigare inventeringar lokal för lokal.

Totalt sett har antalet häckande par av samtliga arter minskat med 25 % under perioden 2002-2012, dvs. vart fjärde häckande par som fanns på strandängarna 2002 fanns inte kvar 2012. Mellan de senaste två inventeringarna (2007 och 2012) har däremot inga förändringar alls skett sett till det totala antalet fågelpar av utvalda arter.

De övergripande mönstren skiljer sig mellan olika grupper av fåglar. Särskilt iögonfallande och oroväckande är tillbakagången för vadarna. Sedan 2002 har dessa minskat med 33 %, dvs. ett av tre vadarpar har försvunnit från de Västsånska havsstrandängarna under de senaste tio åren. Tillbakagången mellan 2007 och 2012 var mindre markant än för föregående femårsperiod (och hela tioårsperioden) men trots detta tydlig (-9 %). Skillnader finns mellan arter och dessa behandlas för vadarna i särskilt avsnitt nedan. Här kan vi bara konstatera att om vi undantar skärfläckorna, så är vadarnas tillbakagång ännu kraftigare. Antalet häckande vadarpar av alla andra arter förutom skärfläcka minskade med 42 % 2002-2012. För dessa var dessutom minskningen kraftigare 2007-2012 (-29 %) än de föregående fem åren 2002-2007 (-19 %).

För övriga grupper är mönstren helt andra. Som grupp betraktat har antalet par av de utvalda änderna varit stabilt under de tio åren. Bakom denna stabilitet för gruppen gömmer sig en ökning för både snatterand och skedand samtidigt som årtan minskat i antal. Antalet årtor varierar kraftigt mellan åren och om den noterade minskningen är bestående återstår att se.

Måsar och tärnor uppvisar ett övergripande positivt mönster som även det innehåller variation mellan arter, eller snarare mellan just måsar och tärnor. Medan måsarna har minskat i antal så har tärnorna ökat ordentligt. Silvertärna, fisktärna och småtärna har alla ökat under perioden 2002-2012, även om det finns stora årliga skillnader också vilket avspeglar sig i skillnader mellan 2002-2007 och 2007-2012. Ökningen av antalet silvertärnor är stark och följer ett likadant generellt mönster i Östersjön i stort under senare tid (Ottosson m.fl. 2012).

Antalet häckande gulärlor på strandängarna ökade förvisso något mellan 2007 och 2012, men det övergripande mönstret över de tio åren är negativt. Än mer negativt är mönstret om man betänker att bakom ökningen 2007-2012 står utvecklingen i ett enda område (Löddeåns mynning-Vikhög). I princip i alla andra

områden minskade antalet gulärlor mellan 2007 och 2012. Den sydliga gulärlan har minskat i antal över lång tid, men på senare tid har utvecklingen istället vänts till en positiv sådan (Lindström & Green 2013, Bengtsson & Green 2013). Den lokalt t.o.m. kraftiga ökningen under senare år sker i det rena åkerlandskapet, bl.a. i Skåne och av okänd anledning inte alls på ängsmarker som tidigare betraktats som artens huvudmiljö (Lindström & Green 2013, Bengtsson & Green 2013).

Vadare - generellt

Den kraftiga tillbakagången för vadarna på det generella planet gör att det finns all anledning att gå mer på djupet med just denna grupp. Mycket av intresset kring och problemen med strandängarnas kvalitet handlar om just vadarnas (negativa) populationsutveckling. Bland vadarna finns flera rödlistade arter som historiskt sett häckat i goda antal på strandängar i södra Sverige. En efter en har dessa arter försvunnit från fler och fler delar av sitt forna utbredningsområde och på de Västskånska havsstrandängarna finns idag endast ett fåtal av dessa arter, såsom sydlig kärrensäppa, kvar.

Tabell 1. Antalet taxerade par på strandängar i västra Skåne 2002, 2007 och 2012 tillsammans med procentuell förändring dels mellan de två senaste inventeringarna (2007-2012) och dels över hela perioden som täcks av heltäckande inventeringar (2002-2012). * För gulärta ingår ej alla lokaler utan endast de lokaler varifrån data finns från alla åren.

Art	2002	2007	2012	Förändring (%) 2007-2012	Förändring (%) 2002-2012
Bläsand	2	0	0	0	-100
Snatrand	11	17	17	0	+54
Årta	8	5	0	-100	-100
Skedand	19	18	22	+22	+16
Stjärtand	0	1	1	0	NY
Strandskata	224	198	199	0	-11
Skärfläcka	649	385	567	+47	-13
Mindre strandpipare	1	1	4	+300	+300
Större strandpipare	142	85	69	-19	-51
Tofsvipa	564	467	275	-41	-51
Sydlig kärrsnäppa	53	33	10	-70	-81
Enkelbeckasin	1	1	0	-100	-100
Brushane	0	0	3	NY	NY
Storspov	6	3	1	-67	-83
Rödbena	370	317	221	-40	-40
Drillsnäppa	0	0	1	NY	NY
Skrattmås	48	0	10	NY	-79
Fiskmås	71	80	56	-30	-21
Skräntärna	2	2	1	-50	-50
Silvertärna	129	96	199	+107	+54
Fisktärna	22	8	26	+225	+18
Småtärna	82	66	92	+39	+12
Gulärta*	39	23	26	+13	-33
<i>Antal andfåglar</i>	40	41	40	-2	0
<i>Antal vadare</i>	2010	1490	1350	-9	-33
<i>Antal vadare exkl. skärfläcka</i>	1361	1105	783	-29	-42
<i>Antal måsar och tärnor</i>	354	252	384	+52	+8
<i>Totalt exkl. gulärta</i>	2578	1921	1924	0	-25

Nu följer av allt att döma tyvärr även ett flertal av de tidigare talrika arterna i de rödlistade arternas fotspår trots att betydande insatser gjorts när det gäller dessa

områdets skötsel. Frågan är hur länge till vi kommer att ha häckande vadare överhuvudtaget på de sydsvenska strandängarna.

I rapporten från den förra heltäckande inventeringen av de Västskånska havstrandängarna uppmärksammades att det då fanns en skillnad i vadarnas antalsutveckling mellan områden belägna norr resp. söder om Malmö (Flodin m.fl. 2008). Under perioden 2002-2007 gick det generellt betydligt sämre för vadarna söder än norr om Malmö (Flodin m.fl. 2008). En motsvarande uppdelning gjord efter även 2012 års inventering ger en del nya insikter och visar att det tidigare mönstret till viss del har förändrats (tabell 2 och 3).

Tabell 2. Antalet taxerade vadarpar på skånska strandängar söder om Malmö 2002, 2007 och 2012 tillsammans med procentuell förändring mellan 2007 och 2012 samt mellan 2002 och 2012.

Art	2002	2007	2012	Förändring 2007-2012 (%)	Förändring 2002-2012 (%)
Strandskata	142	122	114	-7	-20
Skärfläcka	555	217	382	+76	-31
Mindre strandpipare	0	1	0	-100	0
Större strandpipare	105	56	37	-34	-65
Tofsvipa	336	197	145	-26	-57
Kärrensäppa	53	33	10	-70	-81
Enkelbeckasin	1	1	0	-100	-100
Storspov	4	3	0	-100	-100
Rödbena	250	172	114	-34	-54
Antal vadare	1446	802	802	0	-45
Exklusive skärfläcka	891	585	420	-28	-53

Mönstret består för strandskatan som håller sig på en stabil nivå norr om Malmö, men fortsätter att minska svagt söder om Malmö. Skärfläckan har en genomgående positiv utveckling norr om Malmö, och ett mer varierande mönster söder därom. Både tofsvipa och rödbena ökade tidigare i antal norr om Malmö, men har under de senaste fem åren minskat kraftigt (tofsvipa) eller ordentligt (rödbena) i dessa delar. Mönstret som antyds är att samma utveckling som redan tidigare sågs söder om

Malmö nu även framträder längre norrut längs Öresund. Sammantaget innebär detta att minskningen av antalet vadare under de senaste fem åren har varit kraftigare i områdets norra delar jämfört med de södra delarna, det omvända förhållandet jämfört med föregående femårsperiod. Över hela tioårsperioden har dock minskningarna varit kraftigast söder om Malmö där antalet häckande vadare har halverats sedan 2002. Norr om Malmö har ungefär en fjärdedel av alla vadarpar försvunnit sedan 2002 om vi undantar skärfläcken, som ökat i dessa delar (tabell 2 och 3).

Tabell 3. Antalet taxerade vadarpar på skånska strandängar norr om Malmö 2002, 2007 och 2012 tillsammans med procentuell förändring mellan 2007 och 2012 samt mellan 2002 och 2012.

Art	2002	2007	2012	Förändring 2007-2012 (%)	Förändring 2002-2012 (%)
Strandskata	82	76	85	+12	+4
Skärfläcka	104	168	185	+10	+78
Mindre strandpipare	1	0	4	NY	+300
Större strandpipare	37	29	25	-14	-32
Tofsvipa	228	270	130	-52	-43
Brushane	0	0	3	NY	NY
Kärrensäppa	0	0	0	0	0
Enkelbeckasin	0	0	0	0	0
Storspov	2	0	1	NY	-50
Rödbena	120	145	107	-26	-11
<i>Antal vadare</i>	<i>574</i>	<i>688</i>	<i>540</i>	<i>-22</i>	<i>-6</i>
<i>Exklusive skärfläcka</i>	<i>470</i>	<i>520</i>	<i>355</i>	<i>-32</i>	<i>-24</i>

Bryter vi ner resultaten på en ännu mer detaljerad nivå i form av fyra delområden (Skälderviken, Lomma- och Lundåkrabukten, Bunkeflo-Foteviken och Falsterbonäset) finner vi att det förefaller finnas skillnader även på en mindre skala än ovan nämnda. Resultaten sammanfattas i tabell 4 nedan.

I Skälderviken längst i norr har antalet häckande vadare varit relativt stabilt, eller minskat marginellt om vi undantar skärfläcken, sedan 2002. I Lomma- och Lundåkrabukten ökade antalet häckande vadare med 2002-2007, men minskade

sedan med 2007-2012, vilket totalt sett ger en svag minskning sett över hela tioårsperioden. Utan skärfläckan är den totala minskningen i detta område 26 %.

I Bunkeflo-Foteviken har antalet vadare minskat kontinuerligt och kraftigt under perioden. Minskningen är 68 % om vi inkluderar alla arter och 70 % om skärfläckan exkluderas. Här återstår idag därmed endast ca 30 % av alla häckande vadare som fanns i dessa delar för tio år sedan!

På Falsterbonäset till sist minskade antalet vadarpar kraftigt 2002-2007, men ökade något 2007-2012. Denna ökning kan helt tillskrivas skärfläckan och utan denna finns en kontinuerlig minskning även på Falsterbonäset. På Näset har antalet häckande vadare minskat med ca 40 % sedan 2002 (30 % utan skärfläcka).

Tabell 4. Antalet registrerade vadarpar vid inventeringarna 2002, 2007 och 2012, fördelat på fyra större delområden i Skåne (som vart och ett består av 4-10 lokaler).

Del- område	Antal vadar par 2002	Antal vadar par 2007	Antal vadar par 2012	Antal vadarpar exkl. skärfläcka 2002	Antal vadarpar exkl. skärfläcka 2007	Antal vadarpar exkl. skärfläcka 2012
Skälder- viken	97	98	98	82	77	76
Lomma- bukten & Lundåkra- bukten	477	590	449	388	443	286
Bunkeflo- Foteviken	845	564	269	691	403	208
Falsterbo- näset	591	238	346	200	182	140

Det är alltså i Bunkeflo-Foteviksområdet som minskningarna har varit allra kraftigast, även om vi idag kan se minskningar över hela linjen, möjligen med undantag för de relativt små områdena vid Skälderviken.

Detta innebär också att betydelsen av de olika delarna av den skånska västkusten för häckande vadare har förändrats under de tio år som gått sedan den första heltäckande strandängsinventeringen. För tio år sedan var Bunkeflo-Foteviksområdet det i särklass viktigaste området för häckande vadare före Falsterbonäset och Lomma- och Lundåkrabukterna. För fem år sedan var Bunkeflo-Foteviken och Lomma-/Lundåkrabukten ungefär lika viktiga, med Falsterbonäset som trea. 2012 har Lomma-/Lundåkrabukten tagit över som det område som hyser flest häckande vadarpar. Falsterbonäset är tillbaka som det näst viktigaste området och Bunkeflo-Foteviken har halkat ner till tredje plats.

Vadare - artgenomgång

I den följande artgenomgången redovisas utvecklingen för de talrikare arterna dels med en figur som visar antalet häckande par på havsstrandängar i västra Skåne under de tre heltäckande inventeringarna 2002, 2007 och 2012 och dels en trendkurva med årlig upplösning som visar utvecklingen över ett längre tidsintervall, 1988-2012 (25 år). Trendkurvorna bygger på samtliga inventeringsdata som finns tillgängliga men har sin stora grund i de årliga inventeringar som genomförs av Falsterbo fågelstation i Vellinge kommun. Därmed kan startåret sättas till 1988, vilket var det år då årliga inventeringar av fågelskyddsområdena i Vellinge påbörjades. Allteftersom har ytterligare serier med årliga inventeringar startats, såsom Alnarps fålad-Tågarps hed (från 1993, Fågelskydd Spillepeng), alla strandängsområden i Vellinge kommun (från 1997, Falsterbo fågelstation), och Löddeåns mynning-Vikhög, Salviken samt södra och mellersta Lundåkrabukten (från 2007, men även spridda tidigare år från 1995, privat regi). Trenderna har sedan beräknats baserat på dessa inventeringsserier men också med kompletterande data från både de heltäckande inventeringarna (2002, 2007 och 2012) samt tidsmässigt mer begränsade inventeringar.

Trenderna har beräknats med programvaran TRIM (TRends and Indices for Monitoring data) som tagits fram av Statistiska centralbyrån i Nederländerna och som sedan ett tiotal år utgör standardverktyget för trendberäkningar inom samtliga fågelövervakningsprogram i Europa. TRIM används därmed bl.a. av den svenska nationella fågelövervakningen inom Svensk Fågeltaxering (se Lindström & Green 2013). TRIM är gratis och nedladdningsbart från nätet genom <http://www.ebcc.info/>.

Med hjälp av TRIM beräknas för varje art ett index per år, samt en linjär trend. I trendanalysen beräknas den genomsnittliga förändringen från startåret, i % per år. Rent statistiskt är TRIM en typ av loglinjär analys som bygger på "maximum-likelihood-metoden" med antagandet att grunddata (fågelantalen) är Poisson-fördelade. Modellen kan ta hänsyn till de vanliga problem som ofta finns i inventeringsdata, nämligen att fåglarna ofta uppträder klumpat (exempelvis i kolonier) och att ett års data inte är helt oberoende av föregående år ("serial correlation", stor population ett år följs ofta av en stor population nästa år). I modellen räknas också de mest sannolika värdena ut för alla år ett område inte inventerats och dessa används sedan vid den statistiska behandlingen av index (till exempel beräkning av trender). För en mer detaljerad beskrivning av TRIM se <http://www.ebcc.info/>.

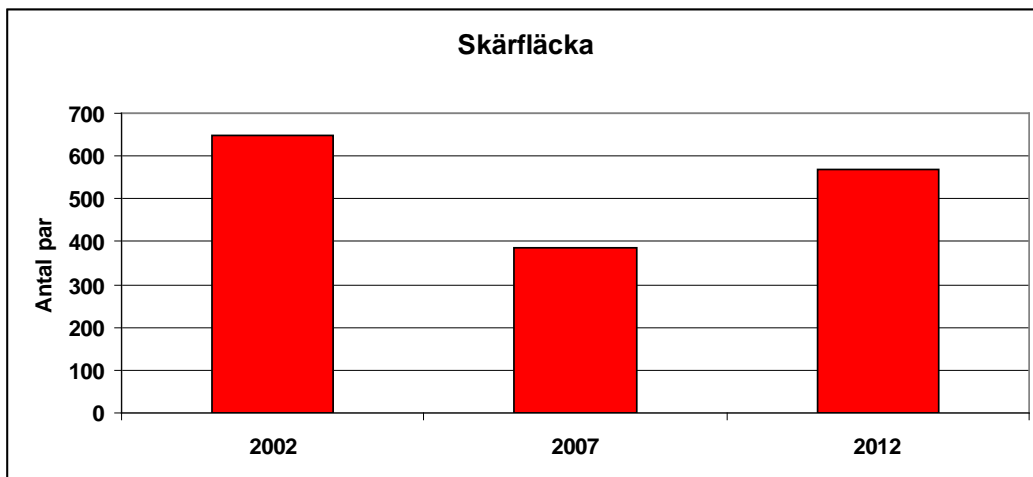
TRIM-kurvorna ska läsas i förhållande till startårets värde. Detta sätts alltid till ett (1). Om index ökar till två (2) har antalet fåglar (par i vårt fall) fördubblats, om index minskar till 0,5 har antalet fåglar halverats.

Trender har beräknats både för hela perioden 1988-2012 samt för den kortare perioden 2002-2012 som täcks av totalinventeringarna. Trender har endast beräknats för de talrikare arterna som förekommer i området.

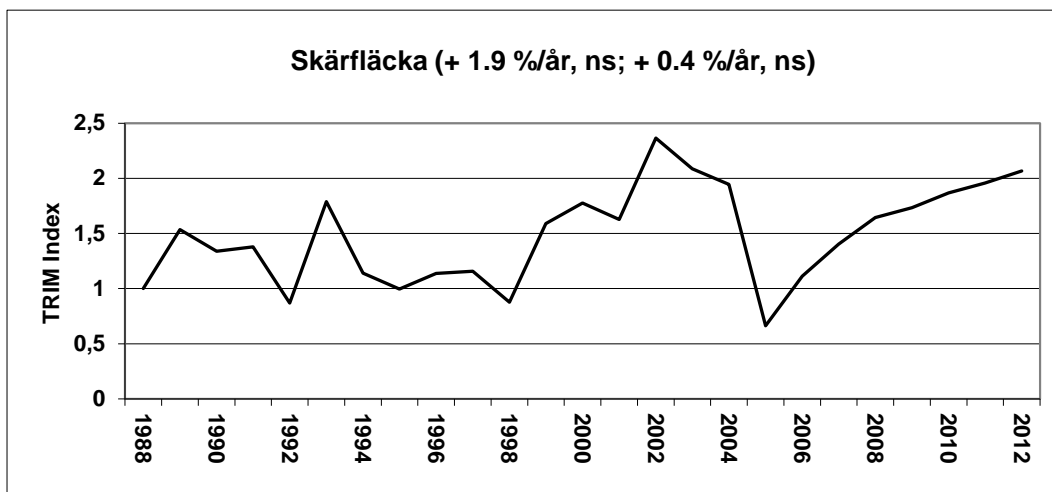
Skärfläcka *Recurvirostris avosetta*

(Natura 2000-art listad i Fågeldirektivets bilaga 1)

Jämfört med de tidigare heltäckande inventeringarna så var antalet par 2012 betydligt högre än 2007 men något lägre än 2002 (Fig. 2). Skärfläckan varierar kraftigt i antal mellan åren, bl.a. genom att stor omflyttning ofta äger rum mellan lokaler och år. Stora kolonier kan finnas på en plats ett år, för att nästa år vara helt försvunna. Exempelvis har antalet par i Vellinge kommun varierat mellan 104 och 517 per år under perioden 1988-2012! 2002 var ett absolut toppår och bortsett från detta år är faktiskt antalet par 2012 det näst högsta som har noterats i västra Skåne. Antalet häckande skärfläckor i västra Skåne hänger rimligen ihop med dem som häckar på närliggande platser i Danmark, och exakt var enskilda fåglar väljer att häcka ett givet år skiljer sig förmodligen beroende på var förhållandena kan tänkas vara mest gynnsamma.

Figur 2. Antal häckande par av skärfläcka på havsstrandängarna i västra Skåne 2002, 2007 och 2012.

Figur 3. Årliga index för skärfläcka på havsstrandängar i västra Skåne 1988-2012 (svart kurva). Inom parentes efter artnamnet anges den årliga förändringstakten i procent per år samt signifikansnivå för hela perioden 1988-2012 till vänster om semikolon, för perioden 2002-2012 till höger om semikolon (***) $p < 0,001$; ** $p < 0,01$; * $p < 0,05$; ns ingen säkerställd förändring).

Sett i ett längre perspektiv ses ett positivt mönster i västra Skåne, om än med en betydande variation mellan enskilda år (Fig. 3). Den årliga förändringstakten antyder att antalet häckande skärfläckor 2012 var 60 % högre än 1988, men den stora variationen mellan enskilda år gör att den antydda ökningen inte är statistiskt säkerställd. Inte heller under perioden som täcks av de heltäckande inventeringarna (2002-2012) finns någon statistiskt säkerställd förändring av antalet häckande skärfläckor på havsstrandängar i västra Skåne.

Till skillnad från de flesta andra vadararter är skärfläckan en art som av allt att döma klarar sig bra rent antalsmässigt. Till viss del kan detta tillskrivas aktiva skyddsåtgärder såsom de som genomförs på Landgrens holme i Skanör där Skånes största koloni av arten finns (206 par 2012). På denna plats har elstängsel använts som skydd mot predatorer och regelbunden övervakning har skett vilket innebär att det åtminstone under vissa år, när allt fungerar, så har häckningsutfallet varit riktigt bra.

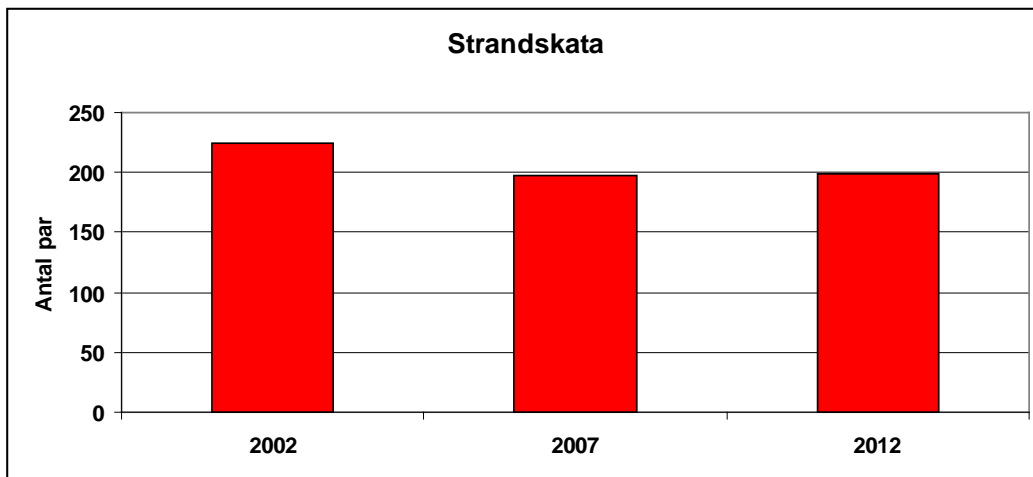
Två andra lokaler stod också för en stor andel av de Västsånska skärfläckorna 2012. Dessa var södra och mellersta Lundåkrabukten med 132 par och Lilla Hammars näs med 115 par. De tre stora kolonierna stod därmed för 97 % av de Västsånska häckande skärfläckorna 2012.

I Lundåkrabukten häckar skärfläckorna på de sandrevlar som finns utanför ängarna. På Lilla Hammars näs återfinns kolonin på Näsholmarna, utanför själva näset. I samtliga fall understryker valet av boplatser betydelsen av skydd mot fyrfota predatorer (genom mellanliggande vatten), men samtidigt innebär det i vissa fall att fläckorna utsätts för risken att få bona översvämmade vid högvatten.

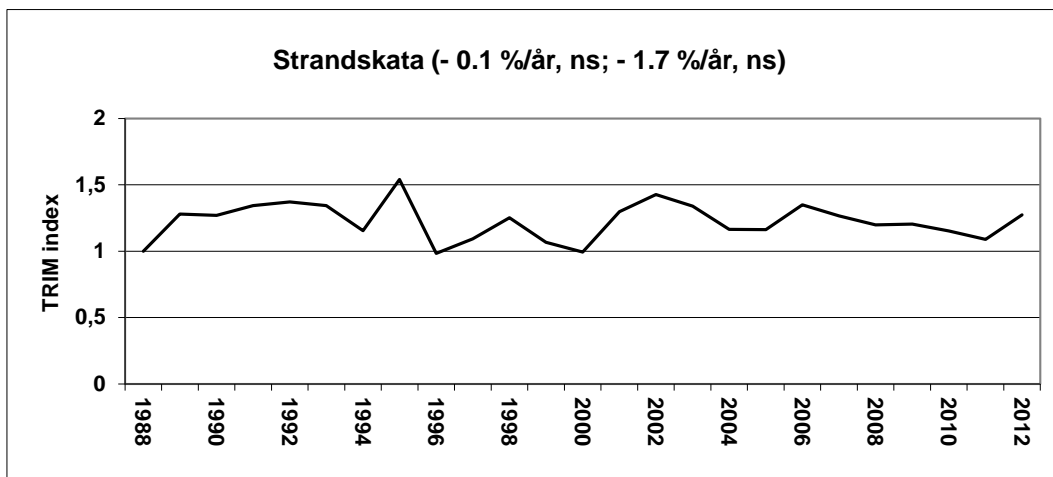
Notabelt är att de Västskånska strandängarna och intilliggande områden står för en mycket stor andel av det skånska och det svenska beståndet av arten.

Strandskata *Haematopus ostralegus*

Antalet par av strandskata har förändrats förvånansvärt lite mellan de tre heltäckande inventeringarna. Blott en svag minskning återfinns sett över hela perioden 2002-2012 och mellan de två senaste inventeringarna har antalet par varit nästintill helt oförändrat (Fig. 4).

Figur 4. Antal häckande par av strandskata på havsstrandängarna i västra Skåne 2002, 2007 och 2012.

Figur 5. Årliga index för strandskata på havsstrandängar i västra Skåne 1988-2012 (svart kurva). Inom parentes efter artnamnet anges den årliga förändringstakten i procent per år samt signifikansnivå för hela perioden 1988-2012 till vänster om semikolon, för perioden 2002-2012 till höger om semikolon (***) $p < 0,001$; ** $p < 0,01$; * $p < 0,05$; ns ingen säkerställd förändring).

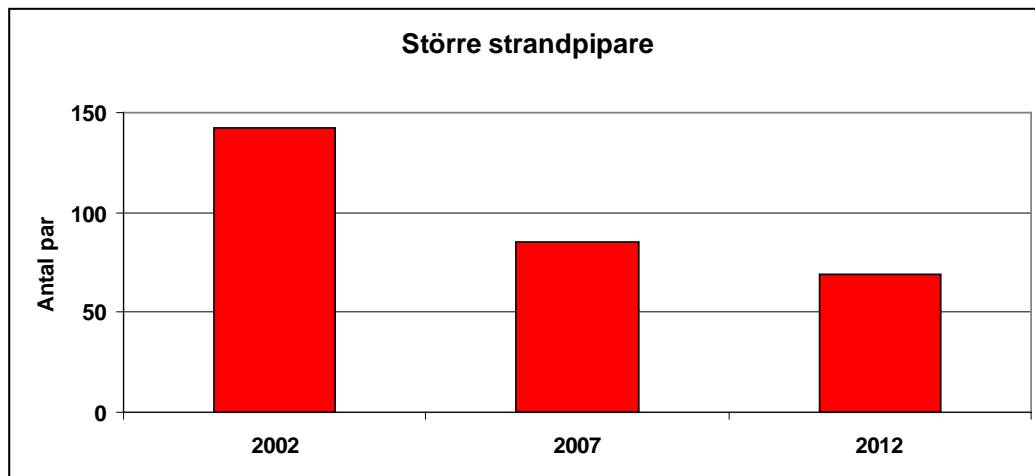
Utvecklingen skiljer sig alltså mellan de delar som ligger norr resp. söder om Malmö, där antalet strandskator fortsätter att minska i söder medan antalen i norr har varit i stort oförändrade.

Sett i ett längre perspektiv finns inte heller några tecken på att strandskatan generellt skulle ha minskat i antal på eller i anslutning till havsstrandängarna i västra Skåne, tvärtom antyds ett stort mått av stabilitet (Fig. 5). Samma sak gäller för perioden 2002-2012, där det inte heller finns någon säkerställd förändring.

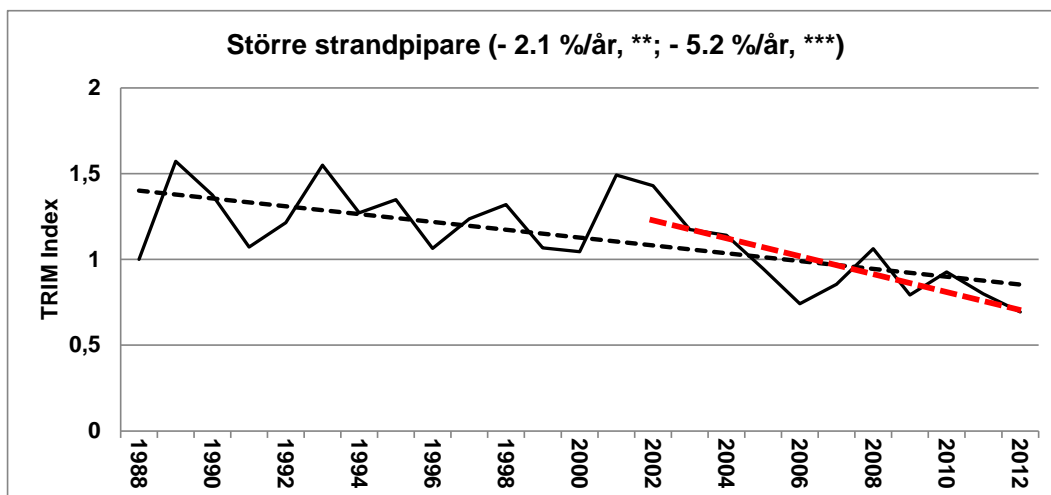
Som en intressant utveckling bortanför strandängsmiljön så visar den nyligen avslutade skånska atlasinventeringen att strandskatan ökat sin skånska utbredning ganska ordentligt under de senaste årtiondena. Detta bör rimligen också innebära en motsvarande ökning av antalet häckande strandskator i landskapet. Denna ökning har skett utanför strandängsmiljön, i det rena åkerlandskapet samt i urbana områden (Bengtsson & Green 2013).

Större strandpipare *Charadrius hiaticula*

Den större strandpiparen minskade kraftigt mellan 2002 och 2007 och minskningen har fortsatt under de senaste fem åren, om än i något lägre takt. Därmed har det strandängshäckande beståndet av arten i västra Skåne halverats i storlek under de senaste tio åren. (Fig. 6). Arten har minskat i antal både söder och norr om Malmö, även om minskningen varit kraftigast i söder.

Figur 6. Antal häckande par av större strandpipare på havsstrandängarna i västra Skåne 2002, 2007 och 2012.

Figur 7. Årliga index för större strandpipare på havssträndängar i västra Skåne 1988-2012 (svart kurva). Svart streckad linje visar den signifikanta linjära trenden över hela perioden (1988-2012). Röd streckad linje visar den signifikanta linjära trenden över perioden 2002-2012. Inom parentes efter artnamnet anges den årliga förändringstakten i procent per år samt signifikansnivå för hela perioden 1988-2012 till vänster om semikolon, för åren 2002-2012 till höger om semikolon (***) $p < 0,001$; ** $p < 0,01$; * $p < 0,05$; ns ingen säkerställd förändring).

Sett över de senaste 25 åren uppvisar den större strandpiparen en statistiskt säkerställd minskning på havssträndängarna i västra Skåne (Fig. 7, svart streckad linje). Den årliga minskningstakten innebär att vi idag har ca 60 % kvar av de strandpipare som häckade på ängarna för 25 år sedan. En mer detaljerad granskning av figur 7 visar också att hela minskningen har skett under just de tio senaste åren (röd streckad linje). Minskningen under denna kortare period är även den i sig statistiskt säkerställd ($p < 0,001$). Fram till de första åren på 2000-talet ses inga entydiga förändringar utan endast en viss variation mellan enskilda år utan bestämd riktning.

Mindre strandpipare *Charadrius dubius*

Enstaka par av mindre strandpipare har registrerats vid samtliga totalinventeringar så här långt. 2012 fanns fyra par, den högsta siffran hittills då endast ett par noterades både 2002 och 2007. Strandängar är inte mindre strandpiparens huvudmiljö och utvecklingen på strandängarna av denna vadarart är därmed av mindre betydelse. Huvuddelen av de skånska och svenska mindre strandpiparna återfinns i öppna och mer eller mindre vegetationslösa kulturskapade miljöer.

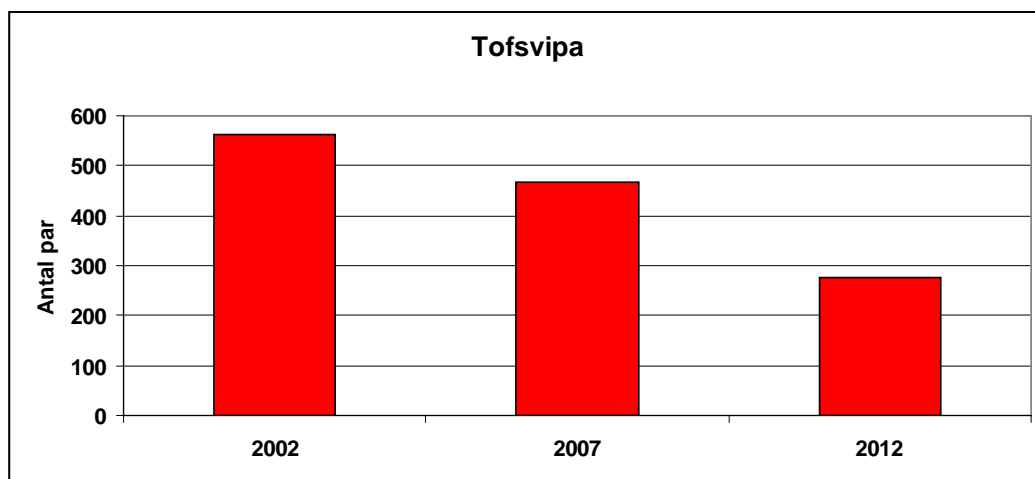
Svartbent strandpipare *Charadrius alexandrinus*

(Natura 2000-art upptagen i Fågeldirektivets bilaga 1; Röddlistad såsom Nationellt utdöd, RE)

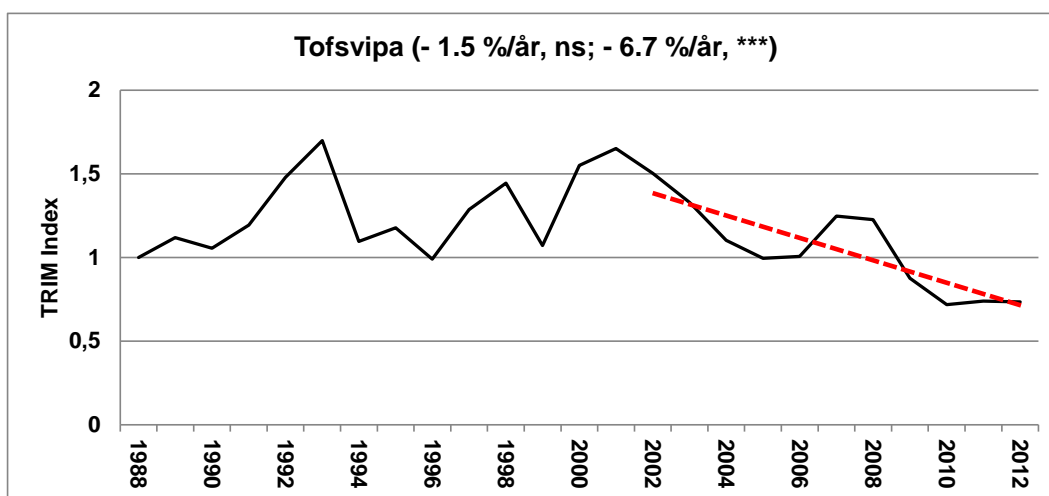
Inga häckningar har konstaterats sedan 2006 och arten noterades inte under inventeringarna 2012. Häckade årligen på strandängar i Vellinge kommun fram till 2001, men har sedan dess endast noterats med enstaka par 2004, 2005 och 2006. Det finns idag inga tecken på att en återinvandring är nära förestående.

Tofsvipa *Vanellus vanellus*

Tofsvipan är, tillsammans med den sydliga kärrensnappen, den vadare som minskat allra kraftigast i antal under den senaste femårsperioden. På blott fem år har över 40 % av strandängarnas tofsvipor försvunnit (Fig. 8). Söder om Malmö nästan halverades beståndet redan 2002-2007, och sedan har det fortsatt utför i dessa delar om än i en mer beskedlig takt. Norr om Malmö ökade tofsvipan i antal 2002-2007 men har sedan minskat kraftigt under de följande fem åren.

Figur 8. Antal häckande par av tofsvipa på havsstrandängarna i västra Skåne 2002, 2007 och 2012.

Figur 9. Årliga index för tofsvipa på havsstrandängar i västra Skåne 1988-2012 (svart kurva). Streckad röd linje visar den signifikanta linjära trenden under perioden 2002-2012. Inom parentes efter artnamnet anges den årliga förändringstakten i procent per år samt signifikansnivå för hela perioden 1988-2012 till vänster om semikolon, för perioden 2002-2012 till höger om semikolon (***) $p < 0,001$; ** $p < 0,01$; * $p < 0,05$; ns ingen säkerställd förändring).

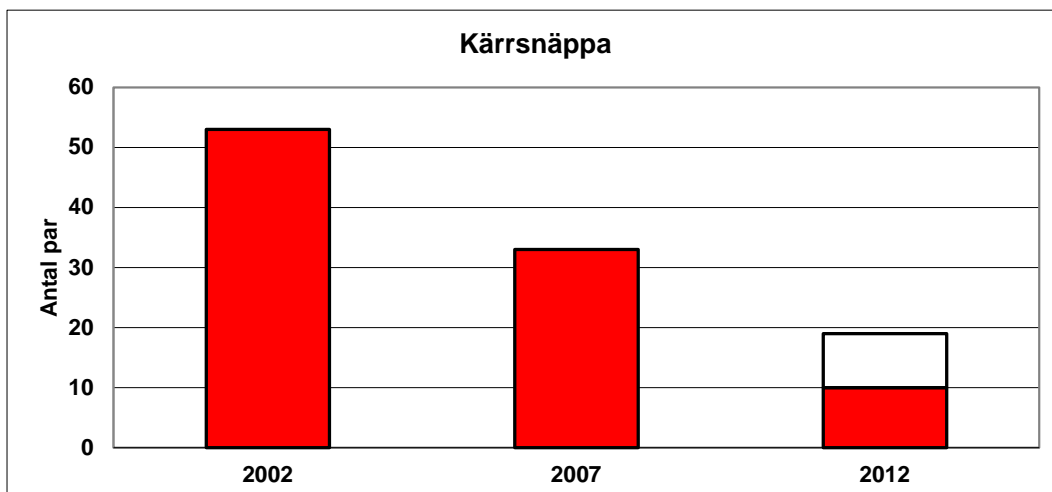
I långtidsperspektivet finns förvisso en negativ tendens, men inte så kraftig att den är statistiskt säkerställd (Fig. 9). Bakom detta ligger det faktum att tofsvipan antydde öka i antal fram till de första åren på 2000-talet, varefter en kraftig minskning har skett. Tittar vi på de allra senaste tio åren visar trendkurvan, precis som staplarna ovan, att antalet häckande tofsvipor på havsstrandängarna har halverats. Minskningen under perioden 2002-2012 är högeligen statistiskt säkerställd ($p < 0.001$).

Utvecklingen för tofsvipan på de skånska havsstrandängarna sammanfaller med en liknande utveckling även i Skåne i stort samt i hela södra Sverige, något som visas av resultaten från den nationella miljöövervakningens standardrutiner i landskapet (Lindström & Green 2013 samt opubl.).

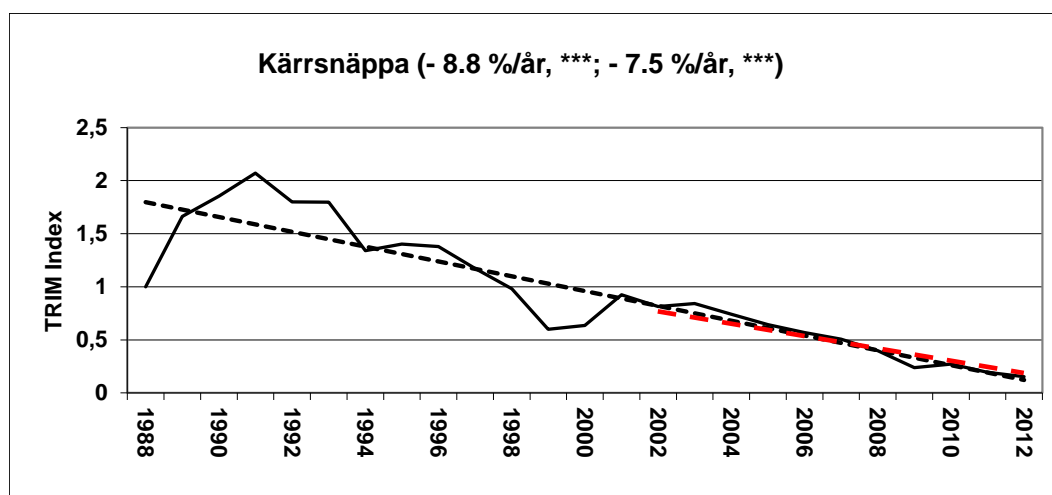
Sydlig kärrsnäppa *Calidris alpina schinzii*

(Natura 2000-art; Akut hotad, CR)

Sydliga kärrsnäppor noterades med blott 10 par i fyra områden kring Foteviken i samband med själva inventeringen. Detaljstudier av arten gav 16-19 par, eller totalt 40 individer fördelat på 19 honor och 21 hanar, i samma områden (Olsson m.fl. 2012). I figur 10 visas båda resultaten (min-max). Sedan 2002 har två tredjedelar av Sydvästskånes kärrsnäppor försvunnit och situationen för arten är nu mycket kritisk.

Figur 10. Antal häckande par av sydlig kärrensäppa på havsstrandängarna i västra Skåne 2002, 2007 och 2012. Från 2012 visas både minimi- (fylld stapel, från de ordinarie inventeringarna, se text) och maxvärden (ofylld stapel, från specialstudierna, se text).

Figur 11. Årliga index för sydlig kärrensäppa på havsstrandängar i västra Skåne 1988-2012 (svart kurva). Svart streckad linje visar den signifikanta trenden under hela perioden 1988-2012. Röd streckad linje visar den signifikanta trenden under perioden 2002-2012. Inom parentes efter artnamnet anges den årliga förändringstakten i procent per år samt signifikansnivå för hela perioden 1988-2012 till vänster om semikolon, för perioden 2002-2012 till höger om semikolon (***) $p < 0,001$; **) $p < 0,01$; *) $p < 0,05$; ns ingen säkerställd förändring).

Den sydliga kärrensäppans tillbakagång har pågått under lång tid. Den sentida utvecklingen under 2000-talet har varit i stort sett identisk inom hela det svenska utbredningsområdet, även om det finns vissa skillnader i vad som hänt under de allra senaste åren. På Öland, där huvuddelen av de svenska sydliga kärrensäpporna återfinns, mer än halverades beståndet mellan 2001 och 2008 (Wallin m.fl. 2009). De senaste dryga fem åren har det öländska beståndet däremot varit relativt stabilt (Green in prep.). På Gotland försvann ungefär två tredjedelar av beståndet mellan

2001 och 2006, men även där var det lilla återstående beståndet stabilt mellan 2006 och 2012 (Johansson m.fl. 2007, Green in prep.). I Halland försvann nästan två tredjedelar av de häckande paren 2002-2007 (Flodin m. fl. 2008) och där har minskningen fortsatt även 2007-2012 (Green in prep.) på ett sätt som påminner om situationen i Skåne. Idag återstår därmed inte mycket mer än 100 par av sydlig kärrsnäppa i landet och situationen för underarten är därmed akut.

Detaljerade undersökningar av det sydvästsåska beståndet under åren 2006-2012 har visat att predation på ägg och ungar sannolikt är det allvarligaste problemet som råder just nu (Olsson m.fl. 2013). Skyddsinsatser för att få fler par att lyckas med häckningarna har gett vissa positiva resultat (Olsson m. fl. 2013), både i form av antal lyckade häckningar samt i form av ett relativt oförändrat antal häckande par under åren 2009-2013. I dagsläget förefaller dock den sydliga kärrsnäppans fortlevnad som skånsk (och kanske svensk) häckfågel att hänga på en mycket skör tråd där aktiva insatser för att skydda ägg och ungar krävs för att undvika att den ska försvinna.

Brushane *Philomachus pugnax* (Natura 2000-art upptagen i Fågeldirektivets bilaga 1; Rödlistad såsom Sårbar, VU).

Det mest överaskande som noterades under strandängsinventeringen 2012 var förekomsten av tre häckande brushonor. Vid Löddesnäs noterades en hona tillsammans med en ungvull och vid Salviken två honor som uppträdde som om de hade ungar i närheten. Inga häckande brushanor har noterats vid tidigare totalinventeringar och vi får gå tillbaka till 1999 för att hitta uppgifter om tecken på brushanehäckningar på de Västsåska strandängarna (Falsterbo fågelstation).

Den mest sannolika tolkningen av årets fynd är att dessa hänger samman med situationen på Saltholm, där små antal med brushanor häckat under senare år. Enligt uppgift var förhållandena på den danska Öresundsön 2012 inte särskilt gynnsamma (pga. översvämningar) vilket kan ha föranlett en del fåglar att istället prova lyckan i närbelägna svenska områden (R. Ottvall pers. com.).

Detta behöver dock inte vara den enda förklaringen då det under 2012 exempelvis noterades betydligt fler häckande brushanor på Gotland jämfört med föregående år. Brushanen har annars balanserat på gränsen till att försvinna som sydsvensk och skånsk häckfågel nu under en längre tid. De senaste skånska förekomsterna har noterats i anslutning till Kristianstad Vattenrike (Bengtsson & Green 2013).

Enkelbeckasin *Gallinago gallinago*

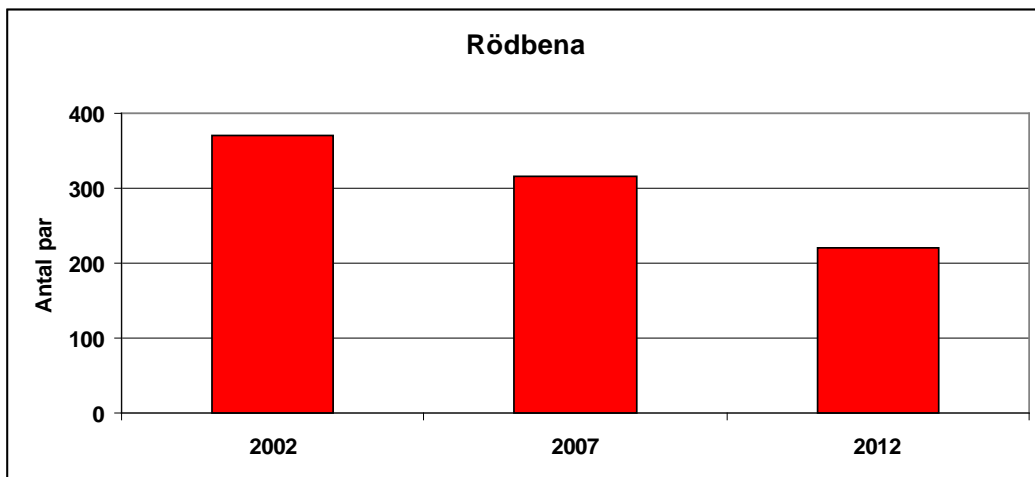
Enstaka par av enkelbeckasin har noterats på havssträndängarna under de tidigare totalinventeringarna 2002 och 2007, men så blev ej fallet 2012. Enligt den nyligen avslutade skånska atlasinventeringen har arten minskat i utbredning, och därmed sannolikt även i antal i hela Skåne, men särskilt i väster och söder, under de senaste årtiondena (Bengtsson & Green 2013).

Storspov *Numenius arquata* (Rödlistad som Sårbar, VU)

Under de år som havssträndängarna har inventerats i sin helhet har storspoven aldrig varit någon talrik fågel på och kring dessa. Utvecklingen är dock glasklart negativ. Sex par noterades 2002, tre par 2007 och endast ett par 2012. Sistnämnda återfanns vid Jonstorp-Farhult i nordväst. Kommer det att finnas några häckande storspovar kvar på havssträndängarna i väster vid nästa totalinventering?

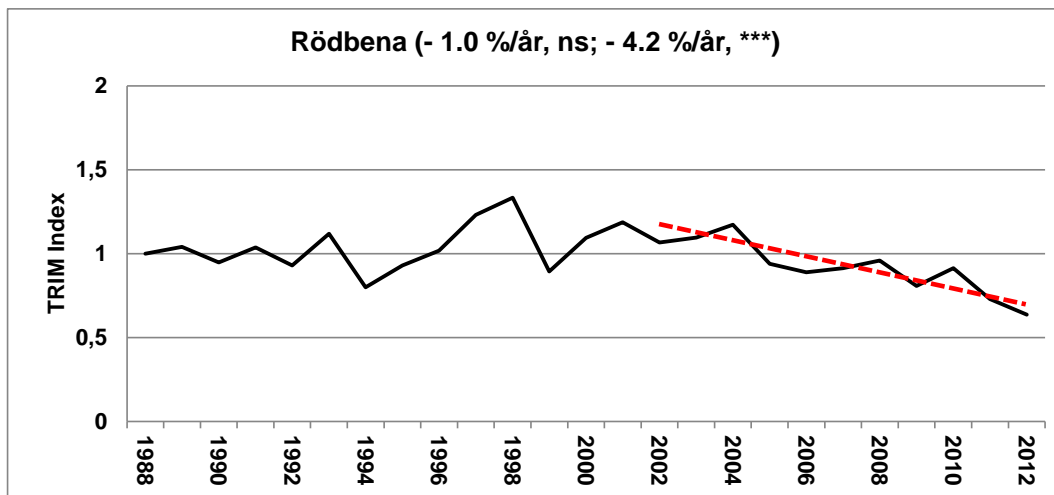
Rödbena *Tringa totanus*

Precis som tofsvipan och den sydliga kärrensnappen en art som minskat kraftigt mellan 2007 och 2012, detta efter en mer måttlig minskning mellan 2002 och 2007 (Fig. 12). Sett över hela perioden som täcks av totalinventeringarna har 40 % av de häckande rödbenorna försvunnit från havssträndängarna i väster. Sammantaget har minskningen varit betydligt kraftigare söder än norr om Malmö, men under de senaste fem åren har rödbenan minskat ungefär lika kraftigt längs hela Öresundskusten.

Figur 12. Antal häckande par rödbena på havssträndängarna i västra Skåne 2002, 2007 och 2012.

Under de senaste 25 åren finns ingen säkerställd förändring av antalet häckande rödbenor på havstrandängar i västra Skåne (Fig. 13). En närmare särskådning avslöjar dock att precis som för många andra arter låg beståndet på en stabil nivå fram till de första åren på 2000-talet, för att sedan minska betänkligt under de senaste tio åren. Minskningen under perioden 2002-2012 är högeligen statistiskt säkerställd ($p < 0,001$) och under denna period visar även detta beräkningssätt på att ganska precis 40 % av de häckande rödbenorna har försvunnit från havstrandängarna.

Figur 13. Årliga index för rödbena på havsstrandängar i västra Skåne 1988-2012 (svart kurva). Streckad röd linje visar den signifikanta linjära trenden över perioden 2002-2012. Inom parentes efter artnamnet anges den årliga förändringstakten i procent per år samt signifikansnivå för hela perioden 1988-2012 till vänster om semikolon, för perioden 2002-2012 till höger om semikolon (***) $p < 0,001$; ** $p < 0,01$; * $p < 0,05$; ns ingen säkerställd förändring).

Sammanfattning och slutord

Resultaten från strandängsinventeringen 2012 följer det mönster som varit klart och tydligt under en längre tid (se Flodin m.fl. 2008). Antalet häckande vadare fortsätter att minska, medan utvecklingen för andra grupper av fåglar överlag är mer positiv. Inventerade andarter förefaller klara sig bra och antalet tärnor har ökat i antal. Under de senaste tio åren har ungefär en tredjedel av alla häckande vadarpar försvunnit från västra Skånes havsstrandängar. Även bland vadarna finns det skillnader mellan olika arter, men bland de sex talrikaste arterna uppvisar majoriteten, fyra arter, signifikanta minskningar under de senaste tio åren. Särskilt värt att uppmärksamma är att tidigare tämligen stabila arter såsom tofsvipa och rödbena minskat ordentligt under den senaste tioårsperioden.

Minskande antal med häckande vadare på strandängar är inte något som bara sker i västra Skåne, utan något som försiggår i Sverige i stort (se Flodin m.fl. 2008, Johansson m.fl. 2007, Wallin m.fl. 2009) samt i hela Europa (Hötcker m.fl. 2007, Roodbergen m.fl. 2012). De minskningar vi noterat i Skåne och på andra platser i södra Sverige är alltså delar av ett storskaligt internationellt mönster. Samtidigt ska sägas att de ökningarna som exempelvis noterats för västra Skånes tärnor också är delar av mer storskaliga mönster i hela Östersjön (Ottosson m.fl. 2012).

Mycket forskning har under senare år ägnats åt att ta reda på vad som är grunden till de problem som dagens strandängsvadare lider av. Sett i ett längre perspektiv handlar det till stora delar om minskningar av strandängsmiljöns utbredning och försämringar av dess kvalitet. Stora ytor av tidigare fuktiga ängar har omvandlats till åkermark eller exploaterats på annat sätt. Betesdrift eller annan hävd har upphört. Torrläggningar och dränering har gjort markerna alltför torra. Alla dessa saker har på sitt sätt lett till att mycket av fokus hamnat på ängarnas skötsel och många gånger har nog tanken funnits att ”bara vi ser till att ängarna hävdas (=har tillräckligt låg gräshöjd) så kommer det nog gå bra för vadarna”. Tyvärr har det inte riktigt visat sig vara så enkelt. Stora resurser har under de senaste årtiondena satsats på att hävda de sista återstående strandängarna på ett så bra sätt som möjligt, men ändå fortsätter vadarna att minska i antal.

I korttidsperspektivet har det visat sig att det riktigt stora problemet just nu, som sannolikt driver de sentida accelererande minskningarna, är dålig reproduktion hos vadarna. Sammanställningar av de över hundra studier som gjorts om bo- och ungförelivnad hos vadare på gräsmarker i Europa visar att det generellt produceras alltför få ungar för att populationerna ska kunna hålla sig på stabila nivåer (Macdonald & Bolton 2008, Roodbergen m.fl. 2012). Predationstrycket är helt enkelt för högt på både ägg och ungar (Macdonald & Bolton 2008, Roodbergen m.fl. 2012) och enligt samstämmiga uppgifter har predationstrycket dessutom ökat markant under de senaste 40 åren (Roodbergen m.fl. 2012, Olsson m.fl. 2010). Samtidigt bör nämnas att de sammanställningar som gjorts inte pekar på någon dramatisk förändring av överlevnaden hos vuxna vadarfåglar över samma tid (Roodbergen m.fl. 2012). Detta innebär att roten till problemet återfinns i häckningsområdet och att det är i detta som insatser för att förbättra situationen bör göras i den mån man önskar vända den negativa utvecklingen.

Självklart är inte predationstrycket frikopplat från ängarnas och omkringliggande områdens skötsel, och sannolikt finns även andra, mer indirekta, faktorer inblandade i vadarnas sentida tillbakagång. Alltför hårt betade strandängar (många gånger sannolikt pga. en kombination av i all välmening höga tätheter av betesdjur, man vill

ju inte att betetrycket ska bli för lågt, och höga tätheter av betande gäss) gör det svårt för vadarna att hitta vegetation att gömma bon och ungar i. Fortsatt dränering av intilliggande åkermark, och i en del fall även av själva ängarna, gör ängarna allt torrare vilket sannolikt påverkar både vegetation och födotillgång på ett negativt sätt för vuxna vadare och deras ungar. I ett allt sterilare jordbrukslandskap kring strandängarna är kanske födotillgången för predatorer låg vilket kan leda till att strandängarna drar till sig en större andel av de predatorer som finns vilket i sin tur leder till ett högre tryck på de vadare som häckar på ängarna.

Frågorna kring strandängarnas skötsel i allmänhet och vad att göra för att förbättra förhållandena för häckande vadare har stötts och blötts i många år, men nu börjar situationen bli akut. Inte bara för de allra sällsyntaste arterna utan även för många tidigare talrika arter. Om man vill ha häckande vadare kvar på strandängarna i framtiden så måste insatser göras nu även om alla samband kring olika orsaker inte nödvändigtvis är klarlagda. Kunskapen som trots allt finns är förhållandevis god, ett huvudproblem (predation) och därtill hörande andra bidragande faktorer är kända. Därför bör man använda dessa kunskaper till att försöka förbättra den situation som råder.

Mycket lokal kunskap har under senare år kommit fram inom de specialinsatser som gjorts inom ramen för åtgärdsprogrammet för sydlig kärrsnäppa (Flodin m.fl. 2010, Olsson m.fl. 2010, 2011, 2012, 2013). I samband med detta har en lista på rekommenderade åtgärder tagits fram. Åtgärder som, om de bedrivs i större skala, inte bara skulle kunna gynna den sydliga kärrsnäppan utan även strandängsvadarna generellt. Här nedan upprepas därför den listan i förkortad form (baserad på Olsson m.fl. 2013, men något omformulerad).

1. Ett intermediärt betetryck bör eftersträvas så att 20-30% av ytan består av tuvor av fjolårsgräs när häckningssäsongen startar. Betetrycket (hävden) bör alltså varken vara för stort eller för litet. Variation mellan välbetade partier och partier med något högre vegetation bör eftersträvas. Skydds jakt på betande grå- och vitkindade gäss på ängar med alltför högt betetryck kan vara nödvändigt för att åstadkomma en större mängd fjolårsgräs inför kommande häckningssäsonger.

2. Åtgärder syftande till att hålla kvar mer vatten och bidra till större ytor av fuktigare partier på ängarna under maj och juni bör införas. Detta skulle kunna ske genom att skonor och diken däms upp. Dämmena kan sedan öppnas upp så att ängarna torkar upp under juli-augusti.

3. Åtgärder bör införas för att minska predationen på framför allt ägg i områden med större antal med häckande vadare och eller med extra utsatta arter. Elstängsel

som utesluter rödräv och grävling bör övervägas i vissa områden. Skydds jakt på predatorer där detta är möjligt (räv, grävling, kråkfåglar) bör genomföras i anslutning till strandängarna. Åtgärder som försvårar för tornfalk, pilgrimsfalk, korp, kråka, rödräv och grävling att föryngra sig i ängarnas närhet bör införas.

4. För sydlig kärrsnäppa bör nya skyddsburar utformas som kan användas för att skydda kärrsnäppers bon utan att öka risken för predation på adulta fåglar, samt utan att öka frekvensen av övergivna bon.

Tack

Inventerade gjorde Peter Öhrström, Jan-Åke Hillarp, Nils Kjellén, Sophie Ehnбом, Kaj Svahn, Peter Olsson, Kenneth Bengtsson, Michael Tholin, David Erterius och Martin Green. Ett stort tack till samtliga! Ett särskilt tack till Lennart Karlsson & Sophie Ehnбом, Falsterbo fågelstation, som villigt bidragit med strandängsdata från fågelstationens inventeringar till denna rapport.

Litteratur

Bengtsson, K. & Green, M. 2013. Skånes Fågelatlas. SkOF, Vellinge.

Flodin, L-Å. & Grahn, J. 2003. Häckande fåglar på havsstrandängar i Halland och västra Skåne 2002. Länsstyrelsen i Skåne län, rapport 2003:42. Länsstyrelsen Halland, meddelande 2003:15.

Flodin, L-Å., Green, M. & Ottvall, R. 2008. Häckande fåglar på havsstrandängar i Halland och västra Skåne 2007. Länsstyrelsen i Skåne län, rapport 2008:47. Länsstyrelsen Halland, meddelande 2008:14.

Flodin, L., Larsson, M. & Ottvall, R., 2010. Åtgärdsprogram för bevarande av sydlig kärrsnäppa (*Calidris alpina schinzii*). Naturvårdsverket / Länsstyrelsen i Hallands Län.

Hammar, J. 2002. Saxåns mynning och Flygeltofta ängar – en fågelinventering. Ekologgruppen på uppdrag av Landskrona kommun.

Hötker, H., Jeromin, H. & Melter, J. 2007. Monitoring grassland waders breeding in Germany. Wader Study Group Bulletin 113: 57-65.

Johansson, T., Hedgren, S., Kolehmainen, T. & Tydén, L. 2007. Återinventering 2006 av häckande fåglar på gotländska strandängar. Länsstyrelsen Gotlands län. Rapporter om natur och miljö – nr 17:2007.

Jönsson, P. E. 1997. Häckande vadare (Charadrii) längs den svenska kusten av SÖ Öresund 1996. Övervakning i samband med den fasta förbindelsen över Öresund. Ekologiska institutionen, Lunds universitet.

Jönsson, P. E. 2000. Häckande vadare (Charadrii) längs den svenska kusten av SÖ Öresund 1997 och 1998. Ekologiska institutionen, Lunds universitet.

Jönsson, P. E. & Kananen, P. 2000. Häckfågelinventering på Flygeltofta ängar-Saxåns mynning 1990. Stencil.

Karlsson, L. & Ehnbohm, S. 2012. Inventering av häckande kustfåglar och övervakning av fågelskyddsområden i Vellinge kommun - Verksamhetsrapport 2012. Rapport till Länsstyrelsen i Skåne, 36 sid. Falsterbo Fågelstation Meddelande nr. 271.

Kraft, J. & Schmitz, A. 1981. Måkläppen 1900 – 1978. Länsstyrelsen i Malmöhus län, meddelande 1979: 5.

Larsson, A. 1975. Naturreservatet Saxåns utlopp med omgivning: Fågellivet. I: Knutsson, L., Larsson, A. & Tynelius, S. Naturreservatet Saxåns utlopp, Malmöhus län. Biologisk inventering samt förslag till skötselplan. Statens Naturvårdsverk, SNV, PM 586.

Lindström, Å. & Green, M. Övervakning av fåglarnas populationsutveckling. Årsrapport för 2012. Biologiska institutionen, Lunds universitet/Naturvårdsverket.

Macdonald, M. A. & Bolton, M., 2008. Predation on wader nests in Europe. *Ibis*, 150, 54-73.

Mathiasson, S. 1966. Häckfåglar på ön Dynan i sydvästra Skåne, en 11-årig observationsserie. *Vår Fågelvärld* 25: 253–268.

Mathiasson, S. 1978. Häckfågelfauna i Foteviksområdet. Länsstyrelsen i Malmöhus län, meddelande 1978:5.

Naturvårdsverket 1978. BIN – Biologiska Inventeringsnormer. Fåglar. Solna.

Naturvårdsverket. 1987. Inventering av ängs- och hagmarker. Handbok. Solna.

Olsson, P., Svahn, K., Ullman, M., Dahlén, J., Sjöberg, S., Holmgren, T., Holmqvist, J., Larsson, C. & Öhrström, P., 2010. Sydlig kärrsnäppa (*Calidris alpina schinzii*) i Foteviksområdet 2010. Rapport till Länsstyrelsen i Skåne.

Olsson, P., Svahn, K., Ullman, M., Sjöberg, S., Holmgren, T., Jönsson, O., Dahlén, J., Holmqvist, J., Larsson, C. & Öhrström, P. 2011. Sydlig kärrsnäppa (*Calidris alpina schinzii*) i Foteviksområdet 2011. Rapport till Länsstyrelsen i Skåne.

Olsson, P. & Svahn, K. 2012. Sydlig kärrsnäppa (*Calidris alpina schinzii*) i Foteviksområdet 2012. Rapport till Länsstyrelsen i Skåne.

Olsson, P. & Ullman, M. 2013. Sydlig kärrsnäppa (*Calidris alpina schinzii*) i Foteviksområdet 2013. Rapport till Länsstyrelsen i Skåne.

Ottosson, U., Ottvall, R., Elmberg, J., Green, M., Gustafsson, R., Haas, F., Holmqvist, N. Lindström, Å., Nilsson, L. Svensson, M., Svensson, S. & Tjernberg, M. 2012. Fåglarna i Sverige – antal och förekomst. SOF, Halmstad.

Roodbergen, M., van der Werf, B. & Hötker, H. 2012. Revealing the contributions of reproduction and survival to the Europe-wide decline in meadow birds: review and meta-analysis. *J Ornithol* (2012) 153:53–74. DOI 10.1007/s10336-011-0733-y

Svensson, S. 1976.Handledning för Svenska Häckfågeltaxeringen med beskrivningar av revirkarteringsmetoden och punkttaxeringsmetoden. Zoologiska institutionen, Lunds universitet. Lund.

Wallin, M., Wallin, K. & Truvé, J. 2009. Fågelfaunan på Ölands sjömarker – inventeringar 1988-2008. Länsstyrelsen Kalmar län. Meddelande 2009:08.

Bilaga 1. Antalet par av utvalda simänder, vadare, måsar, tärnor och gulärla på havsstrandängar i västra Skåne 2012.

Kartnummer	Lokal	Bläsand	Snatteband	Stjärtband	Årta	Skedand	Strandskata	Skärfläcka	Större strandpipare	Mindre strandpipare	Tofsvipa	Brushane	Sydlig kärnsnäppa	Enkelbeckasin	Storspov	Rödbena	Drillsnäppa	Skrattmås	Fiskmås	Skräntärna	Fisktärna	Silvertärna	Smätärna	Sydlig gulärla	Antal par totalt	Antal par vadare	
1	Rönne	0	1	0	0	0	11	21	8	0	19	0	0	0	0	7	0	0	4	0	0	0	8	0	66	79	
2	Farhult	0	0	0	0	0	5	0	0	0	2	0	0	0	0	1	0	0	2	0	0	0	0	0	8	10	
3	Jonstorp-Farhult	0	0	0	0	1	7	1	1	1	6	0	0	0	1	6	0	0	1	0	0	0	0	1	23	26	
4	Flugelftofta ängar-Saxåns mynning	0	0	0	0	2	7	1	3	1	13	0	0	0	0	19	0	0	0	0	0	0	0	0	44	46	
5	Lundåkrabukten mellersta+södra	0	0	0	0	1	18	132	6	0	10	0	0	0	0	14	0	0	0	0	23	0	16	5	180	225	
6	Salviken	0	0	0	0	0	14	22	3	0	18	2	0	0	0	24	0	0	0	0	2	0	0	4	83	89	
7	Löddeåns mynning-Vikhög	0	2	0	0	5	20	4	3	1	49	1	0	0	0	28	1	0	0	0	0	0	1	17	107	132	
8	Aharps fålad/Tågarpes hed	0	1	0	0	1	3	4	1	1	13	0	0	0	0	8	0	0	0	0	0	0	0	1	30	33	
9	Bunkeflo strandängar	0	0	0	0	0	6	1	1	0	2	0	0	0	0	3	0	0	0	0	1	1	1	2	13	18	
10	Dynan	0	0	0	0	1	1	6	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	3	1	0	8	13	
11	Tygelsjö ängar	0	0	0	0	1	5	3	4	0	15	0	3	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	2	40	43	
12	Gessie ängar	0	0	0	0	0	5	0	0	0	7	0	0	0	0	2	0	0	0	0	0	0	0	0	14	14	
13	Eskilstorps holmar	0	1	0	0	0	6	40	1	0	0	0	0	0	0	2	0	2	7	1	0	70	2	0	49	132	
14	Eskilstorps ängar	0	0	0	0	0	7	0	5	0	20	0	3	0	0	10	0	0	0	0	0	0	0	2	45	47	
15	Vellinge ängar	0	0	0	0	0	17	3	2	0	24	0	1	0	0	9	0	0	0	0	0	1	0	2	56	59	
16	Inre Foteviken	0	4	1	0	3	7	8	2	0	18	0	0	0	0	9	0	0	0	0	0	0	0	1	44	53	
17	Lilla Hammars näs	0	5	0	0	5	18	115	12	0	14	0	3	0	0	32	0	6	35	0	0	120	43	0	194	408	
18	Hölviken öster	0	2	0	0	1	4	0	0	0	4	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	2	13	18	
19	Inre Hölviken	0	0	0	0	0	1	0	1	0	1	0	0	0	0	3	0	0	4	0	0	0	0	0	6	10	
20	Knösen	0	0	0	0	0	6	0	0	0	12	0	0	0	0	5	0	0	0	0	0	0	0	0	23	23	
21	Skånörs revlar	0	0	0	0	0	2	0	2	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	5	5	
22	Flommen N	0	0	0	0	0	9	206	5	0	18	0	0	0	0	15	0	2	1	0	0	0	10	0	266	266	
23	Flommen S	0	0	0	0	0	7	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	7	8	
24	Måkläppen	0	1	0	0	0	7	0	7	0	5	0	0	0	0	3	0	0	1	0	0	4	8	0	36	36	
25	Ångsnäset	0	0	0	0	1	4	0	1	0	5	0	0	0	0	4	0	0	0	0	0	0	0	0	14	15	
26	Fredshög	0	0	0	0	0	2	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0	3	5	5
	Summa Skåne	0	17	1	0	22	199	567	69	4	275	3	10	0	1	221	1	10	56	1	26	199	92	39	1813	1350	

Bilaga 3. Häckande fåglar på havsstrandängarna i Västra Skåne 2012

Resultatet från inventeringen 2012 tillsammans med resultat från tidigare inventeringar för varje enskilt område. Streck (–) betyder att arten inte inventerats eller att uppgifter saknas.

Rönnen, Höganäs kommun

Koordinater: 1310505 – 6237630

Areal: 35 ha.

Skydd: Ramsarområde (Skälderviken), Natura 2000 (SPA, pSCI), Riksintresse naturvård, Naturresevat, beträdnadsförbud.

Inventeringsdatum 2012: 30/4, 18/5, 30/5.

Inventerare: Martin Green.

Tidigare inventeringar: Flodin & Grahn (2003), Flodin m.fl. (2008).

Art	2002	2007	2012
Knölsvan	-	-	1
Bläsand	1	0	0
Snatteand	0	1	1
Gräsand	-	-	6
Strandskata	11	8	11
Skärfläcka	2	10	21
Mindre strandpipare	1	0	0
Större strandpipare	12	13	8
Tofsvipa	8	13	19
Rödbena	7	12	7
Fiskmås	2	3	4
Småtärna	1	7	8

Farhult, Höganäs kommun

Koordinater: 1309050 – 6238035

Areal: 14 ha.

Skydd: Ramsarområde (Skälderviken), Natura 2000 (pSCI), Riksintresse naturvård

Inventeringsdatum 2012: 19/4, 9/5 och 29/5.

Inventerare: Nils Kjellén.

Tidigare inventeringar: Flodin & Grahn (2003), Flodin m.fl. (2008).

Övrigt: Två par skärfläcka och tre par tofsvipa som gjorde häckningsförsök på intilliggande åkermark 2002, redovisas här som hörande till strandängen.

Art	2002	2007	2012
Knölsvan	-	-	1
Kricka	-	-	1
Gräsand	-	-	7
Strandskata	3	2	5
Skärfläcka	2	0	0
Större strandpipare	1	0	0
Tofsvipa	3	1	2
Rödbena	1	0	1
Fiskmås	0	0	2

Jonstorp – Farhult, Höganäs kommun

Koordinater: 1306928 – 6237535, 1307310 – 6236765,

Areal: 18+37 ha.

Skydd: Ramsarområde (Skälderviken), Natura 2000 (SPA, pSCI), Riksintresse naturvård.

Inventeringsdatum 2012: 19/4, 9/5 och 29/5.

Inventerare: Nils Kjellén.

Tidigare inventeringar: Flodin & Grahn (2003), Flodin m.fl. (2008).

Övrigt: 2 par tofsvipa som häckade på omgivande åkermark 2002 redovisas här som hörande till strandängen.

Art	2002	2007	2012
Kricka	-	-	2
Gräsand	-	-	7
Skedand	0	0	1
Strandskata	7	9	7
Skärfläcka	11	11	1
Större strandpipare	4	2	1
Mindre strandpipare	0	0	1
Tofsvipa	12	9	6
Storspov	2	0	1
Rödbena	8	8	6
Fiskmås	2	0	1
Gulärta	4	0	1

Flygeltofta ängar – Saxåns mynning, Landskrona kommun

Koordinater: 1317630 – 6195235

Areal: 87 ha.

Skydd: Ramsarområde (Lundåkrabukten), Natura 2000 (SPA, pSCI), Riksintresse naturvård, Naturreservat.

Inventeringsdatum 2012: 18/4, 8/5 och 28/5.

Inventerare: Nils Kjellén.

Tidigare inventeringar: Larsson (1975), Jönsson & Kananen (1990), Hammar (2002), Flodin & Grahn (2003), Flodin m.fl. (2008).

Övrigt:

Art	1959	1971	1974	1990	2001	2002	2007	2012
Bläsand	0	0	0	0	–	1	0	0
Snatterand	0	0	0	0-1	–	0	2	0
Gräsand	-	-	-	-	-	-	-	17
Kricka	-	-	-	-	-	-	-	2
Årta	0	0	0	0-1	–	0	0	0
Skedand	0	0	0	0-1	–	2	2	2
Strandskata	1	3	3	3-5	–	3	9	7
Skärfläcka	20	11	4	15-17	2	12	31	1
Större strandpipare	3	2	1-2	4-5	–	1	3	3
Mindre strandpipare	0	0	0	0	-	0	0	1
Tofsvipa	6	6	4	14-18	–	21	37	13
Kärrensäppa	8-10	8	3	1-2	0	0	0	0
Enkelbeckasin	0	0	0	0-2	–	0	0	0
Rödbena	8-10	13	2-3	8-13	–	17	31	19
Fiskmåås	10	–	0	0	–	0	0	0
Fisktärna	5-6	–	2	6-8	0	0	6	0
Silvertärna	1	–	0	0	0	0	0	0
Småtärna	5	–	2	8-10	0	0	6	0
Gulärta	6	2	1	2-3	–	17	1	0

Mellersta och Södra Lundåkrabukten, Kävlinge kommun

Koordinater: 1319790 – 6190290, 1319820 – 6187160

Areal: 92 ha och 29 ha

Skydd: Ramsarområde (Lundåkrabukten), Natura 2000 (SPA, pSCI), Riksintresse naturvård, Naturreservat.

Inventeringsdatum 2012: 21/4, 8/5 och 28/5.

Inventerare: Martin Green.

Tidigare inventeringar: Flodin & Grahn (2003), Flodin m.fl. (2008) och Green (opubl.)

Övrigt: Områdets viktigaste delar för fåglar är inte ängarna utan de mer eller mindre permanenta sandrevlarna utanför stranden. Det är på dessa som alla skärfläckor och tärnor häckar. Själva ängarna är till större delen alltför torra för att attrahera typiska strandängsfåglar. Fuktiga partier återfinns i områdets södra delar och det är också där som de enda ängshäckande vadarna återfinns. Ängarna innanför mellersta Lundåkrabukten är nu åter bättre betade (av islandshästar) men alltför torra. I regel saknas naturlig kontakt mellan ängarna och bukten pga. hög vegetation (bladvass) eller alltför hög strandvall.

Art	2002	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Knölsvan	-	-	-	-	-	-	1
Gräsand	-	-	-	-	-	-	20
Kricka	-	-	-	-	-	-	3
Skedand	-	-	-	-	-	-	1
Strandskata	22	11	15	8	13	16	18
Skärfläcka	46	48	142	114	107	142	132
Större strandpipare	4	1	3	2	5	5	6
Tofsvipa	24	28	22	11	11	13	10
Rödbena	14	22	23	12	18	17	14
Silvertärna	3	0	1	-	6	-	0
Fisktärna	22	2	3	-	15	-	23
Småtärna	15	0	6	-	10	-	16
Gulärta	-	6	8	-	3	-	5

Salviken, Kävlinge kommun

Koordinater: 1321385 – 6183155

Areal: 45 ha.

Skydd: Natura 2000 (SPA), Riksintresse naturvård, Naturreservat (delvis).

Inventeringsdatum 2012: 21/4, 8/5 och 29/5.

Inventerare: Martin Green.

Tidigare inventeringar: Jönsson (1997, 2000), Flodin & Grahn (2003), Flodin m.fl. (2008), Green (opubl.).

Övrigt: De högre vadarantalen under 2000-talet jämfört med senare delen av 1990-talet beror sannolikt på förbättrad skötsel mellan de två perioderna.

Art	1996	1997	2001	2002	2003	2004	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Knölsvan	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Gräsand	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	17
Kricka	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	5
Snatterand	-	-	-	0	-	0	2	-	-	-	-	0
Skedand	-	-	-	0	-	0	1	-	-	-	-	0
Strandskata	2	2	16	14	16	12	14	14	10	16	15	14
Skärfläcka	0	0	0	15	2	12	58	29	37	55	19	22
Större strandpipare	0	1	4	8	4	4	2	5	5	4	3	3
Tofsvipa	7	12	35	38	39	38	57	62	25	24	21	18
Brushane	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2
Rödbena	9	10	25	21	26	41	23	47	30	42	28	24
Fisktärna	0	0	0	0	0	0	0	1	0	6	0	2
Småtärna	-	-	0	1	0	0	2	1	1	1	0	0
Gulärta	-	-	-	-	-	-	5	-	5	-	-	4

Löddeåns mynning – Vikhög, Lomma och Kävlings kommun

Koordinater: 1322170 – 6181095

Areal: 118 ha.

Skydd: Natura 2000 (SPA), Riksintresse naturvård, Naturreservat, delvis beträdnadsförbud.

Inventeringsdatum 2012: 27/4, 9/5 och 1/6.

Inventerare: Martin Green.

Tidigare inventeringar: Jönsson (1997, 2000), Flodin & Grahn (2003), Flodin m.fl. (2008), Green (opubl.).

Övrigt:

Art	1996	1997	2002	2007	2008	2009	2010	2011	2012
Knölsvan	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Gräsand	-	-	-	-	-	-	-	-	22
Kricka	-	-	-	-	-	-	-	-	4
Snatterand	-	-	0	2	1	-	-	-	2
Årta	-	-	5	2	-	1	-	-	0
Skedand	-	-	1	4	5	-	-	-	5
Trana	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Skärfläcka	0	0	6	0	3	11	2	6	4
Strandskata	7	11	16	17	15	14	15	15	20
Större	2	4	5	5	4	2	3	4	3

strandpipare									
Mindre strandpipare	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Tofsvipa	41	57	84	83	93	57	46	40	49
Brushane	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Rödbena	25	31	28	28	29	23	17	20	28
Drillsnäppa	0	0	0	0	1	0	0	0	1
Småtärna	0	0	0	0	1	1	0	0	1
Gulärta	-	-	4	5	13	-	-	-	17

Tågarps hed och Alnarps fälad, Burlövs och Lomma kommuner

Koordinater: 1326840 – 6171750

Areal: 55 ha.

Skydd: Natura 2000 (pSCI; delvis).

Inventeringsdatum 2012: Tio besök 16/4-11/6.

Inventerare: Kenneth Bengtsson.

Tidigare inventeringar: Bengtsson (i brev), Jönsson (1997, 2000), Flodin & Grahn (2003), Flodin m.fl. (2008).

Övrigt: Häckfåglarna i området har räknats av Kenneth Bengtsson m fl. sedan början av 1990-talet.

Art	1982	1993	1994	1995	1996	1997	1998	1999
Snatteband	0	0	0	0	0	0	0	0
Årta	0	0	0	1	1	1	0	1
Skedand	0-2	2	3	4	3	2-3	3	3
Strandskata	7-8	8	7	9	10	8	4	6
Skärfläcka	10-12	33	30	18	20	1	2	17
Större strandpipare	17-23	12	12	9	6	1	3	2
Mindre strandpipare	0	1	0	1	1	1	0	0
Tofsvipa	42-49	64	48	49	36	31	30	38
Kärrensäppa	4	2-4	?	3	1	1	0-1	1
Rödbena	19-22	24	23	29	26	30	30	27
Silvertärna	1	0	0	0	0	0	0	0
Fisktärna	0	1	0	0	0	0	2	0
Småtärna	1	3-5	3	0	0	0	0	0
Gulärta	15-23	10	10	10	12	9	12	9

Art	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Snatteband	0	0	0	0	0	0	0	0

Årta	0-1	0	0	0	0	0	0	0
Skedand	4	4	3	3	4	3	2	3
Strandskata	4	4	5	4	5	4	8	6
Skärfläcka	12	0	10	1	10	19	22	10
Större strandpipare	1	2	2	1	1	2	1	3
Mindre strandpipare	0	0	0	0	0	0	0	0
Tofsvipa	41	39	37	30	30	37	45	42
Kärrensäppa	1	0	0	0	0	0	0	0
Rödbena	25	27	24	18	27	30	27	21
Silvertärna	0	0	0	0	0	0	0	0
Fisktärna	0	0	0	0	0	0	0	0
Småtärna	0	0	0	0	0	0	0	0
Gulärta	13	11	8	9	8	5	1	1

Art	2008	2009	2010	2011	2012
Snatterand	0	0	0	0	1
Årta	0	0	0	0	0
Skedand	1	1	1	1	1
Strandskata	3	4	4	3	3
Skärfläcka	5	0	2	0	4
Större strandpipare	3	2	1	2	1
Mindre strandpipare	0	0	1	0	1
Tofsvipa	36	17	7	8	13
Kärrensäppa	0	0	0	0	0
Rödbena	20	13	10	9	8
Silvertärna	0	0	0	0	0
Fisktärna	0	0	0	0	0
Småtärna	0	0	0	0	0
Gulärta	0	0	2	2	1

Bunkeflo strandängar, Malmö kommun

Koordinater: 1317240 – 6160700

Areal: 149 ha.

Skydd: Riksintresse naturvård.

Inventeringsdatum 2012: 24/4, 14/5 och 6/6.

Inventerare: Peter Olsson

Tidigare inventeringar: Jönsson (1997, 2000), 2002, Flodin & Grahn (2003), Flodin m.fl. (2008).

Övrigt:

Art	1996	1997	2002	2007	2012
Gräsand	-	-	-	-	8
Skedand	-	-	2	0	0
Strandskata	2	5	10	11	6
Skärfläcka	0	0	0	2	1
Större strandpipare	2	2	11	3	1
Mindre strandpipare	0	0	0	1	0
Tofsvipa	19	31	33	11	2
Rödbena	23	29	26	14	3
Fiskmås	-	-	0	6	0
Silvertärna	-	-	0	1	1
Fisktärna	-	-	0	0	1
Småtärna	-	-	0	0	1
Gulärta	-	-	1	0	2

Dynan, Malmö kommun

Koordinater: 1317475 – 6157125

Areal: 3 ha.

Hävdstatus: Ohävdad (4).

Skydd: Natura 2000 (pSCI), Riksintresse naturvård.

Inventeringsdatum 2012: 27/4, 20/5 och 1.6

Inventerare: Kaj Svahn.

Tidigare inventeringar: John Beal (muntligen), Jönsson (1997, 2000), Mathiasson (1966, 1978), Flodin & Grahn (2003), Flodin m.fl. (2008).

Övrigt: Dynan är en mindre, sandig ö ca 700 m från land, omgiven av grunda bottnar som blottläggs vid låga vattenstånd. Dynans fågelliv inventerades under perioden 1956 – 1966 av Sven Mathiasson (1966).

Art	19	1958	1960	1964	1966	1996	1997	1998	2002	2007	2012
	56										
Gräsand	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	1
Skedand	1	0	0	0	1	-	-	-	0	0	1
Strandskata	0	1	0	1	2	1	2	-	0	1	1
Skärfläcka	12	2	0	2	19	6	1	3	19	1	6
Större strandpipare	0	0	0	1	1	1	1	-	1	0	0
Tofsvipa	0	0	0	2	0	-	-	-	0	0	0
Rödbena	0	1	0	1	3	3	3	-	0	2	1

Skrattmås	0	146	-	800	400	0	0	0	0	0	0
Fiskmås	25	5-10	-	45	38	-	-	-	0	2	0
Silvertärna	25	>8	10-15	15	>22	-	-	-	3	1	3
Fisktärna	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Kentsk tärna	0	0	0	149	0	0	0	0	0	0	0
Småtärna	0	0	0	1	0	-	-	-	4	1	1

Tygelsjö strandängar, Malmö kommun

Koordinater: 1318305 – 6157385

Areal: 115 ha.

Skydd: Ramsarområde (Falsterbo – Foteviken; sydligaste delen), Natura 2000 (pSCI), Riksintresse naturvård.

Inventeringsdatum 2012: 27/4, 20/5 och 1.6

Inventerare: Kaj Svahn.

Tidigare inventeringar: Jönsson (1997, 2000), Mathiasson (1978), Flodin & Grahn (2003), Flodin m.fl. (2008).

Övrigt:

Art	1997	2002	2007	2012
Gräsand	-	-	-	5
Snatrand	-	1	0	0
Årta	-	0	1	0
Skedand	-	3	2	1
Strandskata	5	11	6	5
Skärfläcka	2	9	2	3
Större strandpipare	5	10	4	4
Tofsvipa	31	52	35	15
Storspov	0	0	1	0
Kärrensäppa	0	5	6	3
Enkelbeckasin	0	0	1	0
Rödbena	29	45	15	10
Fiskmås	-	4	0	0
Gulärta	-	3	4	2

Gässie strandängar, Vellinge kommun

Koordinater: 1319030 – 6155250

Areal: 107 ha.

Skydd: Ramsarområde (Falsterbo – Foteviken), Natura 2000 (pSCI), Riksintresse naturvård.

Inventeringsdatum 2012: Ej redovisat i detalj.

Inventerare: Falsterbo fågelstation.

Tidigare inventeringar: Jönsson (1997, 2000), Mathiasson (1978), Flodin & Grahn (2003), Flodin m.fl. (2008), Karlsson & Ehnбом (2012).

Övrigt: Samtliga strandängar inom Vellinge kommun inventeras årligen sedan 1997 av Falsterbo fågelstation på uppdrag av Vellinge kommun och Länsstyrelsen.

Arter	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Gräsand	0	6	4	0	5	8	7	6	6	3	3
Snatterand	0	1	1	0	2	1	0	2	0	1	0
Årta	0	1	1	0	0	0	0	0	0	0	1
Skedand	0	3	2	2	2	1	2	0	0	0	0
Strandskata	8	8	7	6	6	11	14	9	6	7	3
Skärfläcka	4	0	4	7	0	0	3	0	0	0	1
Större strandpipare	3	3	3	0	10	3	5	7	2	2	3
Tofsvipa	15	24	17	22	29	27	25	16	16	10	12
Kärrensäppa	3	3	2	5	5	2	5	4	2	2	3
Enkelbeckasin	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Storspov	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Rödbena	17	20	12	12	19	14	18	18	10	10	5
Fiskmåså	0	0	0	0	1	1	0	0	0	0	0
Gulärta	-	-	-	-	1	-	-	-	-	-	1

Arter	2008	2009	2010	2011	2012
Gräsand	3	4	0	2	1
Snatterand	0	0	0	0	0
Årta	1	0	0	0	0
Skedand	0	0	0	0	0
Strandskata	3	6	3	2	5
Skärfläcka	1	0	0	0	0
Större strandpipare	3	1	1	0	0
Tofsvipa	12	6	2	5	7
Kärrensäppa	3	1	0	0	0
Enkelbeckasin	0	1	0	0	0
Storspov	0	0	0	0	0
Rödbena	5	3	3	2	2
Fiskmåså	0	0	0	0	0
Gulärta	-	-	-	-	0

Eskilstorps holmar, Vellinge kommun

Koordinater: 1318590 – 6153380

Areal: 9 ha.

Skydd: Ramsarområde (Falsterbo – Foteviken), Natura 2000 (SPA, pSCI),

Riksintresse naturvård, Naturreservat.

Inventeringsdatum 2012: Ej redovisat i detalj.

Inventerare: Falsterbo fågelstation.

Tidigare inventeringar: Jönsson (1997, 2000), Mathiasson (1978), Flodin & Grahn (2003), Flodin m.fl. (2008), Karlsson & Ehnбом (2012).

Övrigt: Samtliga strandängar inom Vellinge kommun inventeras årligen sedan 1997 av Falsterbo fågelstation på uppdrag av Vellinge kommun och Länsstyrelsen.

Arter	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Knölsvan	33	59	61	37	42	40	28	34	37	22	12
Gräsand	5	2	4	3	3	3	2	5	3	3	3
Snatterand	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Strandskata	14	14	12	11	10	11	10	8	8	8	11
Skärfläcka	5	3	3	16	8	41	0	0	0	14	25
Större strandpipare	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Rödbena	4	1	2	1	3	1	1	2	1	1	2
Skrattmåås	0	4	0	0	0	13	0	0	0	1	0
Fiskmåås	6	5	7	10	2	7	6	5	5	7	9
Skräntärna	0	0	0	1	1	1	1	2	1	1	2
Silvertärna	3	14	14	18	5	22	10	3	3	13	17
Småtärna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	6

Arter	2008	2009	2010	2011	2012
Knölsvan	29	17	25	5	7
Gräsand	5	4	5	5	5
Snatterand	0	1	1	1	1
Strandskata	9	6	8	8	6
Skärfläcka	36	62	98	29	40
Större strandpipare	3	2	0	0	1
Rödbena	2	1	2	1	2
Skrattmåås	0	0	5	2	2
Fiskmåås	8	5	10	7	7
Skräntärna	0	0	2	1	1

Silvertärna	35	70	100	115	70
Småtärna		11	1	1	2

Eskilstorps ängar, Vellinge kommun

Koordinater: 1319980 – 6153320

Areal: 63 ha.

Skydd: Natura 2000 (SPA, pSCI), Riksintresse naturvård, Naturreservat.

Inventeringsdatum 2012: Ej redovisat i detalj.

Inventerare: Falsterbo fågelstation.

Tidigare inventeringar: Mathiasson (1978), Jönsson (1997, 2000), Flodin & Grahn (2003), Flodin m.fl. (2008), Karlsson & Ehnбом (2012).

Övrigt: Samtliga strandängar inom Vellinge kommun inventeras årligen sedan 1997 av Falsterbo fågelstation på uppdrag av Vellinge kommun och Länsstyrelsen.

Arter	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Gräsand	2	0	1	1	2	4	4	1	3	2	2
Snatrand	0	0	0	0	0	1	2	1	1	1	0
Årta	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Skedand	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Strandskata	8	9	7	6	11	19	16	7	7	5	7
Skärfläcka	4	2	5	2	1	9	14	10	1	1	3
Större strandpipare	6	9	8	5	13	15	13	8	6	6	6
Tofsvipa	30	28	24	43	48	57	43	24	20	14	15
Enkelbeckasin	0	0	1	1	0	0	1	0	0	1	0
Kärnsnäppa	22	17	12	12	18	17	18	6	11	10	8
Rödbena	20	25	13	27	40	32	31	17	11	14	12
Fiskmås	0	0	0	0	0	0	1	0	0	3	1
Småtärna	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Silvertärna	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gulärta	–	–	–	–	1	2	–	–	–	–	–

Arter	2008	2009	2010	2011	2012
Gräsand	3	6	4	2	4
Snatrand	0	1	0	0	0
Årta	0	0	0	0	0
Skedand	0	0	0	0	0
Strandskata	6	9	7	5	7
Skärfläcka	2	0	4	1	0

Större strandpipare	7	3	9	5	5
Tofsvipa	15	17	18	20	20
Enkelbeckasin	0	0	0	0	0
Kärrensäppa	6	4	8	6	3
Rödbena	12	9	23	16	10
Fiskmås	1	0	0	0	0
Småtärna	0	0	0	0	0
Silvertärna	0	0	0	0	0
Gulärta	-	-	-	-	2

Vellinge ängar, Vellinge kommun

Koordinater: 1320590 – 6151580

Areal: 129 ha.

Skydd: Ramsarområde (Falsterbo – Foteviken), Natura 2000 (pSCI), Riksintresse naturvård

Inventeringsdatum 2012: Ej redovisat i detalj.

Inventerare: Falsterbo fågelstation.

Tidigare inventeringar: Mathiasson (1978), Flodin & Grahn (2003), Flodin m.fl. (2008), Karlsson & Ehnbohm (2012).

Övrigt: Samtliga strandängar inom Vellinge kommun inventeras årligen sedan 1997 av Falsterbo fågelstation på uppdrag av Vellinge kommun och Länsstyrelsen.

Arter	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Knölsvan	2	2	0	0	0	1	1	0	0	0	0
Gräsand	6	4	1	4	3	3	5	8	7	7	5
Snatterand	1	1	2	1	1	0	1	2	2	1	0
Kricka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	2
Årta	1	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skedand	2	0	1	0	1	1	1	1	1	1	1
Stjärtand	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Strandskata	20	20	14	12	23	19	18	17	15	15	14
Skärfläcka	15	26	35	10	35	28	59	35	13	17	13
Större strandpipare	39	34	24	18	31	26	21	21	18	13	10
Svartbent strandpipare	0	0	1	0	0	0	0	1	1	1	0
Tofsvipa	75	59	36	63	73	59	45	37	26	16	15
Kärrensäppa	44	34	16	15	29	27	26	30	22	19	14
Rödbena	43	46	21	33	51	46	32	44	31	15	10

Fiskmås	0	1	1	1	0	1	0	2	2	0	0
Silvertärna	2	2	1	1	0	1	0	0	0	0	1
Småtärna	2	0	0	0	0	0	0	1	0	1	1
Gulärta	-	-	-	-	2	0	-	-	-	-	0

Arter	2008	2009	2010	2011	2012
Knölsvan	0	0	0	0	0
Gräsand	4	9	3	1	3
Snatterand	1	2	1	0	0
Kricka	1	0	0	0	0
Årta	0	0	0	0	0
Skedand	1	0	0	0	0
Stjärtand	0	0	0	0	0
Strandskata	14	21	14	8	17
Skärfläcka	10	2	5	4	3
Större strandpipare	9	7	3	6	2
Svartbent strandpipare	0	0	0	0	0
Tofsvipa	14	22	15	19	24
Kärnsnäppa	11	6	5	2	1
Rödbena	9	12	9	7	9
Fiskmås	0	0	0	0	0
Silvertärna	0	0	0	0	1
Småtärna	1	0	0	0	0
Gulärta	-	-	-	-	2

Inre Foteviken, Vellinge kommun

Koordinater: 1320390 – 6149500

Areal: 93 ha.

Skydd: Ramsarområde (Falsterbo – Foteviken), Natura 2000 (SPA, pSCI),
Riksintresse naturvård.

Inventeringsdatum 2012: Ej redovisat i detalj.

Inventerare: Falsterbo fågelstation.

Tidigare inventeringar: Mathiasson (1966, 1978), Jönsson (1997, 2000), Flodin & Grahn (2003), Flodin m.fl. (2008), Karlsson & Ehnbohm (2012).

Övrigt: Samtliga strandängar inom Vellinge kommun inventeras årligen sedan 1997 av Falsterbo fågelstation på uppdrag av Vellinge kommun och Länsstyrelsen.

Arter	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Knölsvan	7	3	2	1	0	0	2	0	0	0	0

Gräsand	18	8	6	9	11	8	9	10	6	6	6
Snatterand	2	1	1	0	5	3	2	1	2	2	4
Kricka	0	0	0	0	0	0	0	0	1	1	0
Årta	2	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1
Skedand	2	1	1	5	2	2	3	1	2	1	2
Strandskata	0	9	6	7	8	9	4	4	7	8	9
Skärfläcka	0	7	2	12	12	0	11	5	24	14	45
Större	0	4	2	3	1	3	3	2	4	2	4
strandpipare											
Mindre	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Strandpipare											
Tofsvipa	0	26	18	30	30	15	25	15	13	17	30
Enkelbeckasin	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Storspov	0	0	0	1	3	2	2	1	1	1	2
Kärrensäppa	0	1	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Rödbena	0	31	11	14	14	7	27	17	23	24	23
Fiskmåås	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0	0
Småtärna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gulärta	-	-	-	-	3	0	-	-	-	-	0

Arter	2008	2009	2010	2011	2012
Knölsvan	1	0	1	1	1
Gräsand	10	10	9	7	8
Snatterand	1	3	3	2	4
Kricka	1	2	1	1	2
Årta	0	0	0	2	0
Skedand	2	1	1	2	3
Strandskata	8	8	8	7	7
Skärfläcka	7	24	5	8	8
Större strandpipare	4	2	3	3	2
Mindre strandpipare	0	0	0	1	0
Tofsvipa	21	19	18	17	18
Enkelbeckasin	0	0	0	0	0
Storspov	1	1	1	1	0
Kärrensäppa	0	0	0	0	0
Rödbena	15	19	15	11	9
Fiskmåås	0	0	0	0	0
Småtärna	0	0	1	0	0
Gulärta	-	-	-	-	1

Lilla Hammars näs, Vellinge kommun

Koordinater: 1319380 – 6150840

Areal: 84 ha.

Skydd: Ramsarområde (Falsterbo – Foteviken), Natura 2000 (SPA, pSCI),

Riksintrasse naturvård, Naturreservat.

Inventeringsdatum 2012: Ej redovisat i detalj.

Inventerare: Falsterbo fågelstation.

Tidigare inventeringar: Mathiasson (1978), Flodin & Grahn (2003), Flodin m.fl. (2008), Karlsson & Ehnbohm (2012).

Övrigt: Samtliga strandängar inom Vellinge kommun inventeras årligen sedan 1997 av Falsterbo fågelstation på uppdrag av Vellinge kommun och Länsstyrelsen.

Arter	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Knölsvan	9	4	8	6	9	4	3	4	4	2	0
Gräsand	8	6	8	5	6	5	5	6	8	8	6
Snatterand	3	2	4	6	6	5	8	7	4	4	4
Kricka	0	0	0	1	1	0	1	1	0	0	0
Årta	0	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Skedand	1	2	3	3	2	2	5	1	1	3	3
Strandskata	16	18	17	14	16	18	12	15	17	18	16
Skärfläcka	97	19	120	160	102	48	85	122	60	73	69
Större strandpipare	10	10	9	11	7	8	7	9	9	9	9
Tofsvipa	13	14	12	19	11	13	10	11	12	12	13
Kärrensnäppa	7	5	5	5	3	2	1	2	3	2	2
Brushane	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0	0
Rödbena	40	43	40	45	26	23	26	23	19	19	33
Skrattmås	7	5	25	75	80	35	15	3	0	0	0
Fiskmås	34	33	35	35	35	45	45	50	43	41	53
Småtärna	5	1	15	12	10	5	24	14	17	31	23
Silvertärna	46	14	50	64	54	68	80	74	71	88	70

Arter	2008	2009	2010	2011	2012
Knölsvan	0	0	0	0	1
Gräsand	8	5	5	6	8
Snatterand	5	3	4	5	5
Kricka	1	1	4	0	3
Årta	0	0	0	0	0
Skedand	1	3	3	3	5
Strandskata	19	18	18	17	18

Skärfläcka	40	33	54	165	115
Större	11	10	7	12	12
strandpipare					
Tofsvipa	20	21	11	16	14
Kärrensäppa	3	3	3	3	3
Brushane	0	0	0	0	0
Rödbena	34	37	34	33	32
Skrattmåås	0	0	2	4	6
Fiskmåås	40	50	37	30	35
Silvertärna	53	35	75	130	120
Småtärna	7	20	14	41	43

Höllviken öster, Vellinge kommun

Koordinater: 1319400 – 6148560

Areal: 18 ha.

Skydd: Ramsarområde (Falsterbo – Foteviken), Natura 2000 (SPA, pSCI),
Riksintresse naturvård.

Inventeringsdatum 2012: Ej redovisat i detalj.

Inventerare: Falsterbo fågelstation.

Tidigare inventeringar: Flodin & Grahn (2003), Flodin m.fl. (2008), Karlsson & Ehnbohm (2012).

Övrigt: Samtliga strandängar inom Vellinge kommun inventeras årligen sedan 1997 av Falsterbo fågelstation på uppdrag av Vellinge kommun och Länsstyrelsen.

Arter	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Knölsvan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	4
Gräsand	0	12	2	3	8	7	3	10	4	0	13
Snatterand	0	0	0	0	1	0	0	3	1	1	1
Skedand	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Strandskata	0	3	2	3	3	3	6	6	3	5	7
Större	0	0	0	0	0	0	1	2	1	0	1
strandpipare											
Tofsvipa	0	0	0	0	0	0	1	5	5	2	7
Storspov	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Rödbena	0	1	0	3	3	3	1	4	2	1	7
Fiskmåås	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	2
Småtärna	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Gulärta	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

Inre Höllviken, Vellinge kommun

Koordinater: 1316170 – 6146150

Areal: 61 ha.

Skydd: Ramsarområde (Falsterbo – Foteviken), Natura 2000 (SPA, pSCI),

Riksintresse naturvård, Riksintresse friluftsliv (delar), Naturreservat.

Inventeringsdatum 2012: Ej redovisat i detalj.

Inventerare: Falsterbo fågelstation.

Tidigare inventeringar: Flodin & Grahn (2003), Flodin m.fl. (2008), Karlsson & Ehnbohm (2012).

Övrigt: Samtliga strandängar inom Vellinge kommun inventeras årligen sedan 1997 av Falsterbo fågelstation på uppdrag av Vellinge kommun och Länsstyrelsen.

Arter	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Knölsvan	1		3	1	4	3	2	2	2	4	2
Gräsand	6	10	4	9	12	7	8	11	14	12	11
Kricka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Strandskata	1	3	1	3	2	2	3	2	4	4	3
Skärfläcka	0	0	8	30	50	17	4	13	0	2	1
Större strandpipare	0	0	1	1	5	3	1	1	2	0	0
Tofsvipa	5	1	3	7	2	3	3	2	6	5	3
Rödbena	5	3	5	7	6	7	9	6	5	6	7
Skrattmås	0	0	0	0	2	1	0	0	0	0	0
Fiskmås	0	0	0	0	1	1	0	2	2	1	0
Silvertärna	0	0	4	12	32	20	3	3	1	4	0
Småtärna	0	0	4	13	18	11	2	5	1	0	0

Arter	2008	2009	2010	2011	2012
Knölsvan	4	3	3	4	3
Gräsand	11	3	11	10	9
Kricka	0	0	0	0	1
Strandskata	3	2	1	1	1
Skärfläcka	0	0	0	0	0
Större strandpipare	0	0	1	0	1
Tofsvipa	5	2	5	3	1
Rödbena	5	2	5	3	3
Skrattmås	0	0	0	0	0
Fiskmås	2	2	5	4	4
Silvertärna	3	0	1	1	0
Småtärna	1	0	0	1	0

Knösen, Vellinge kommun

Koordinater: 1313585 – 6148320

Areal: 197 ha.

Skydd: Ramsarområde (Falsterbo – Foteviken), Natura 2000 (SPA, pSCI),

Riksintresse naturvård, Riksintresse friluftsliv, Naturresevat.

Inventeringsdatum 2012: Ej redovisat i detalj.

Inventerare: Falsterbo fågelstation.

Tidigare inventeringar: Flodin & Grahn (2003), Flodin m.fl. (2008), Karlsson & Ehnbohm (2012).

Övrigt: Samtliga strandängar inom Vellinge kommun inventeras årligen sedan 1997 av Falsterbo fågelstation på uppdrag av Vellinge kommun och Länsstyrelsen.

Arter	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Knölsvan	0	1	0	1	0	0	0	0	0	0	0
Gräsand	2	14	5	5	6	6	5	7	6	13	9
Kricka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Strandskata	6	8	7	5	7	4	5	4	9	8	5
Skärfläcka	0	0	0	0	1	3	2	0	0	0	0
Större strandpipare	0	1	3	0	1	0	0	0	0	0	0
Tofsvipa	40	75	35	46	35	36	26	23	22	23	23
Rödbena	36	30	13	13	10	18	8	17	15	17	13
Fiskmås	0	0	1	2	2	2	1	1	1	2	0
Småtärna	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0

Arter	2008	2009	2010	2011	2012
Knölsvan	0	0	0	1	0
Gräsand	6	7	9	9	14
Kricka	1	0	0	0	0
Strandskata	4	9	6	5	6
Skärfläcka	0	0	0	2	0
Större strandpipare	0	0	0	0	0
Tofsvipa	15	17	17	14	12
Rödbena	10	9	11	10	5
Fiskmås	0	0	0	0	0
Småtärna	0	0	0	1	0

Skanörs revlar, Vellinge kommun

Koordinater: 6149690 – 6149690

Areal: 19 ha.

Hävdstatus: Ohävdad (4).

Skydd: Ramsarområde (Falsterbo – Foteviken), Natura 2000 (SPA, pSCI),

Riksintresse naturvård, Riksintresse friluftsliv, Naturreservat. Beträdnadsförbud under häckningstid.

Inventeringsdatum 2012: Ej redovisat i detalj.

Inventerare: Falsterbo fågelstation.

Tidigare inventeringar: Mathiasson (1966, 1978), Flodin & Grahn (2003), Flodin m.fl. (2008), Karlsson & Ehnbohm (2012).

Övrigt: Revlarnas betydelse som häckningslokal har varit relativt begränsad under senare år, men de är fortfarande en mycket skyddsvärd rastplats för vadare och änder.

Arter	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Knölsvan	0	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Gräsand	2	1	1	4	3	1	3	3	2	0	0
Strandskata	2	2	2	1	2	1	1	1	1	3	1
Skärfläcka	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0
Större strandpipare	3	3	1	3	1	1	1	2	1	2	4
Tofsvipa	0	0	0	0	0	0	0	0	0	2	0
Rödbena	0	0	0	0	0	0	0	0	0	3	0
Fiskmås	0	0	2	1	1	0	0	0	0	0	0
Småtärna	3	2	0	0	0	0	8	0	2	0	2
Silvertärna	0	2	0	0	0	0	2	0	0	0	0

Arter	2008	2009	2010	2011	2012
Knölsvan	0	0	0	0	0
Gräsand	0	3	2	2	1
Strandskata	1	2	4	2	2
Skärfläcka	3	6	0	0	0
Större strandpipare	10	4	5	5	2
Tofsvipa	1	0	0	0	0
Rödbena	0	1	0	2	0
Fiskmås	0	0	0	0	0
Småtärna	6	1	3	2	0
Silvertärna	0	2	1	1	0

Norra Flommen, Vellinge kommun

Koordinater: 1312390 – 6147330

Areal: 140 ha.

Skydd: Ramsarområde (Falsterbo – Foteviken), Natura 2000 (SPA, pSCI),

Riksintresse naturvård, Riksintresse friluftsliv, Naturresevat.

Inventeringsdatum 2012: Ej redovisat i detalj.

Inventerare: Falsterbo fågelstation.

Tidigare inventeringar: Flodin & Grahn (2003), Flodin m.fl. (2008), Karlsson & Ehnbohm (2012).

Övrigt:

Arter	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Knölsvan	3	3	3	4	2	5	3	4	5	6	4
Gräsand	3	11	5	3	10	9	3	7	16	9	18
Årta	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Strandskata	6	3	3	2	3	5	6	4	7	6	5
Skärfläcka	65	73	73	53	88	131	136	88	1	44	50
Större strandpipare	2	2	2	3	3	3	4	2	2	1	2
Tofsvipa	27	22	13	15	38	20	22	18	12	11	16
Rödbena	22	22	17	18	15	15	16	16	15	15	17
Skrattmåås	0	0	5	6	2	0	6	0	0	0	0
Fiskmåås	0	0	0	0	0	0	1	2	0	0	0
Silvertärna	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0	1
Småtärna	3	0	0	0	1	2	2	1	3	3	6

Arter	2008	2009	2010	2011	2012
Knölsvan	3	6	6	4	4
Gräsand	7	10	12	9	15
Årta	0	0	0	0	1
Strandskata	7	8	9	10	9
Skärfläcka	98	135	122	110	206
Större strandpipare	2	4	2	3	5
Tofsvipa	15	20	24	20	18
Rödbena	14	15	24	23	15
Skrattmåås	0	0	2	2	2
Fiskmåås	0	2	3	2	1
Silvertärna	0	0	1	1	0
Småtärna	3	2	5	4	10

Södra Flommen, Vellinge kommun

Koordinater: 1311330 – 6144915

Areal: 145 ha.

Skydd: Ramsarområde (Falsterbo – Foteviken), Natura 2000 (SPA, pSCI),

Riksintresse naturvård, Riksintresse friluftsliv, Naturresevat.

Inventeringsdatum 2012: Ej redovisat i detalj.

Inventerare: Falsterbo fågelstation.

Tidigare inventeringar: Flodin & Grahn (2003), Flodin m.fl. (2007), Karlsson & Ehnbohm (2012).

Övrigt:

Arter	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Knölsvan	3	3	3	6	2	4	5	4	7	6	5
Gräsand	10	11	8	9	18	14	10	10	9	12	10
Årta	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Skedand	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Strandskata	2	0	2	3	4	6	4	6	4	10	9
Större strandpipare	0	0	0	0	0	1	0	1	0	0	0
Tofsvipa	1	0	1	1	0	1	1	1	0	0	0
Rödbena	2	1	1	1	0	0	1	1	2	1	1
Fiskmåsar	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0

Arter	2008	2009	2010	2011	2012
Knölsvan	5	1	8	7	10
Gräsand	9	6	10	20	21
Årta	0	0	0	1	0
Skedand	0	0	0	1	0
Strandskata	6	3	2	5	7
Större strandpipare	0	2	1	1	0
Tofsvipa	0	0	1	0	0
Rödbena	1	1	3	1	0
Fiskmåsar	0	0	0	1	1

Måkläppen, Vellinge kommun

Koordinater: 1309945 – 6141090

Areal: 68 ha.

Skydd: Ramsarområde (Falsterbo – Foteviken), Natura 2000 (SPA, pSCI),
Riksintresse naturvård, Naturreservat. Beträdtnadsförbud gäller större delen av året.
Inventeringsdatum 2012: Ej redovisat i detalj.

Inventerare: Falsterbo fågelstation.

Tidigare inventeringar: Mathiasson (1978), Kraft & Schmitz (1981), Flodin & Grahn (2003), Flodin m.fl. (2008), Karlsson & Ehnбом (2012).

Övrigt:

Arter	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Knölsvan	4	7	10	16	16	14	13	18	8	11	9
Gräsand	1	3	0	0	2	2	3	3	4	3	2
Snatterand	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	1
Strandskata	4	9	4	6	4	4	7	6	7	8	7
Skärfläcka	40	20	24	30	30	240	108	90	5	10	3
Större strandpipare	6	10	7	12	6	7	7	6	8	8	6
Svartbent strandpipare	1	0	0	0	0	0	0	0	0	1	0
Tofsvipa	0	0	0	0	2	3	3	5	4	5	4
Rödbena	0	0	1	1	4	3	5	5	2	3	3
Fiskmås	0	1	4	3	3	6	6	4	3	2	3
Skräntärna	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Silvertärna	5	20	7	7	6	11	7	6	3	6	5
Småtärna	8	15	10	11	15	41	14	16	20	10	9

Arter	2008	2009	2010	2011	2012
Knölsvan	11	15	5	8	4
Gräsand	2	5	2	2	3
Snatterand	1	1	1	0	1
Strandskata	8	8	7	7	7
Skärfläcka	25	7	13	4	0
Större strandpipare	10	10	9	8	7
Svartbent strandpipare	0	0	0	0	0
Tofsvipa	8	6	6	6	5
Rödbena	6	6	5	2	3
Fiskmås	2	0	0	3	1
Skräntärna	0	0	0	0	0
Silvertärna	8	5	4	1	4
Småtärna	12	7	5	4	8

Ängsnäset och Stenudden, Vellinge kommun

Koordinater: 1315480 – 6144320, 1317180 – 6143355

Areal: 155 ha (Ängsnäset) och 17 ha (Stenudden).

Skydd: Ramsarområde (Falsterbo – Foteviken), Natura 2000 (SPA, pSCI),

Riksintresse naturvård, Riksintresse friluftsliv, Naturreservat. Beträdnadsförbud gäller under häckningstid på delar av det inventerade området.

Inventeringsdatum 2012: Ej redovisat i detalj.

Inventerare: Falsterbo fågelstation.

Tidigare inventeringar: Mathiasson (1978), Flodin & Grahn (2003), Flodin m.fl. (2008), Karlsson & Ehnbohm (2012).

Arter	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Knölsvan	2	5	3	5	3	2	2	2	3	3	3
Gräsand	1	6	4	9	14	16	18	9	4	7	7
Snatteband	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Kricka	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0	0
Årta	0	0	0	3	3	3	2	2	0	0	0
Skedand	0	0	0	1	2	2	2	2	0	0	0
Strandskata	6	6	6	5	8	7	6	8	5	6	5
Skärfläcka	4	15	7	7	8	0	2	2	0	0	2
Större strandpipare	6	5	6	8	12	11	7	7	3	1	2
Svartbent strandpipare	3	2	1	1	1	0	0	0	0	0	0
Tofsvipa	13	11	12	14	15	15	14	12	5	7	10
Kärrensäppa	0	0	0	0	0	0	0	1	0	0	0
Storspov	0	0	0	0	0	1	0	0	0	0	0
Enkelbeckasin	0	0	0	0	1	1	1	1	0	0	0
Rödbena	10	9	9	9	9	9	12	10	4	5	4
Fiskmåsar	1	2	1	0	1	0	0	0	0	0	1
Silvertärna	1	2	2	1	1	0	2	2	0	0	0
Småtärna	3	2	6	1	1	0	1	2	1	0	2

Arter	2008	2009	2010	2011	2012
Knölsvan	3	1	2	3	4
Gräsand	7	7	5	8	6
Snatteband	4	0	0	0	0
Kricka	0	1	0	1	0
Årta	0	0	0	0	0
Skedand	1	1	1	1	1

Strandskata	4	7	3	3	4
Skärfläcka	3	0	0	3	0
Större strandpipare	1	1	2	1	1
Svartbent strandpipare	0	0	0	0	0
Tofsvipa	10	8	5	9	5
Kärrensäppa	0	0	0	0	0
Storspov	0	0	0	0	0
Enkelbeckasin	0	0	0	0	0
Rödbena	7	10	7	5	4
Fiskmåsar	0	0	1	0	0
Silvertärna	2	1	1	0	0
Småtärna	1	1	1	0	0

Fredshög, Vellinge kommun

Koordinater: 1321715 – 6144075

Areal: 10 ha.

Skydd: Riksintresse naturvård.

Inventeringsdatum 2012: Ej redovisat i detalj.

Inventerare: Falsterbo fågelstation.

Tidigare inventeringar: Flodin & Grahn (2003), Flodin m.fl. (2008), Karlsson & Ehnbohm (2012).

Arter	1997	1998	1999	2000	2001	2002	2003	2004	2005	2006	2007
Knölsvan	0	1	0	2	1	2	2	1	2	2	1
Gräsand	0	3	1	2	2	4	3	5	2	3	1
Strandskata	0	3	2	1	2	2	1	2	0	1	2
Större strandpipare	0	2	0	1	2	2	2	2	1	1	1
Tofsvipa	0	1	2	0	1	2	0	0	0	3	3
Rödbena	0	1	1	0	0	1	1	1	0	0	4
Småtärna	0	1	1	0	0	1	1	2	1	1	1

Arter	2008	2009	2010	2011	2012
Knölsvan	1	1	2	1	1
Gräsand	0	3	3	2	2
Strandskata	1	1	1	1	2
Större strandpipare	1	1	1	1	1

Tofsvipa	2	2	0	0	0
Rödbena	2	2	1	0	0
Småtärna	1	1	1	2	2

Bilaga 4. Häckande fåglar på utvalda inlandsstrandängar i Västra Skåne 2012

Resultatet från inventeringen 2012. Streck (–) betyder att arten inte inventerats eller att uppgifter saknas.

Sjötörps ängar, Lunds kommun

Koordinater:

Areal:

Skydd:

Inventeringsdatum 2012: 19/4, 15/5 och 30/5

Inventerare: David Erterius & Michael Tholin

Arter	2012
Årta	1
Tofsvipa	6
Enkelbeckasin	3
Rödbena	6

Vombsjöns västra ängar, Lunds kommun

Koordinater:

Areal:

Skydd:

Inventeringsdatum 2012: 20/4, 3/5 och 30/5

Inventerare: Michael Tholin

Arter	2012
Snatterand	2
Skärfläcka	6
Strandskata	1
Större strandpipare	1
Mindre strandpipare	6
Tofsvipa	42
Enkelbeckasin	1
Rödbena	5
Skrattmås	5
Fisktärna	14
Gulärta	4

Vombs ängar, norra delen, Lunds kommun

Koordinater:

Areal:

Skydd:

Inventeringsdatum 2012: 23/4, 7/5 och 31/5

Inventerare: David Erterius & Michael Tholin

Arter	2012
Skedand	5
Årta	2
Strandskata	1
Mindre strandpipare	2
Tofsvipa	45
Storspov	5
Enkelbeckasin	3
Rödbena	18
Gulärla	15

Vombs ängar, södra delen, Lunds kommun

Koordinater:

Areal:

Skydd:

Inventeringsdatum 2012: 20/4, 15/5 och 3/6

Inventerare: David Erterius & Michael Tholin

Arter	2012
Strandskata	1
Tofsvipa	8
Storspov	3
Rödbena	9
Gulärla	10

Hemmestorps mölla - N. Henriksdal, Sjöbo kommun

Koordinater:

Areal:

Skydd:

Inventeringsdatum 2012: 23/4, 18/5 och 31/5

Inventerare: Michael Tholin

Arter	2012
Strandskata	1
Tofsvipa	11
Storspov	4
Enkelbeckasin	3
Rödbena	1
Gulärla	15

Karups ängar, Sjöbo kommun

Koordinater:

Areal:

Skydd:

Inventeringsdatum 2012: 27/4, 18/5 och 1/6

Inventerare: Michael Tholin

Arter	2012
Strandskata	2
Tofsvipa	6
Storspov	7
Rödbena	2
Gulärla	10

Inventering av strandängsfåglar

Sammanställning av resultat för västra Skåne och Vombsänkan 2012

Denna rapport sammanfattar inventeringar av strandängsfåglar på
havsstrandängar och inlandstrandängar i västra Skånes 2012.

Länsstyrelsen
Skåne

www.lansstyrelsen.se/skane